

پاسخنامه اساتید
و طراحان سوالات
آزمونهای
مفهومی-مهارتی
(آزمون وکالت ۹۵)

آزمون های مفهومی مهارتی، حرفه ای و در سطح ایران بی نظیرند...

شروع دوره اول از ۱۹ آذرماه ۱۳۹۵

مشهد: بلوار فردوسی، حاشیه میدان استقلال، پلاک ۳۷۵ . ۳۶۰۵۰۰۷۲ - ۰۵۱ (خط ۶)
تهران: میدان توحید، روبروی دانشکده پرستاری دانشگاه تهران، پلاک ۲۳۰ . ۸۸۲۸۸۲۱۱ - ۰۲۱
و میدان انقلاب، ابتدای کارگر شمالی، ابتدای ادوارد براون، پلاک ۲۵ . ۶۶۴۷۸۶۵۴ - ۰۲۱
اصفهان: دروازه شیراز، بلوار دانشگاه، دانشگاه ۷، پلاک ۲ . ۳۶۲۸۸۹۷۳ - ۰۳۱

www.Dadestan.com
www.DadSima.com

"حقوق مدنی":

۱- در صورتی که هوشنگ حق انتفاع از ملک خود را به بهروز واگذار کند و سپس بدون اطلاع وی آن را به غیر بفروشد، کدام مورد صحیح است؟

- ۱) معامله صحیح است، ولی بهروز منحصراً در صورتی میتواند از مال استفاده کند که خریدار به ادامه تصرفات وی راضی باشد.
  - ۲) اعتبار معامله ای که موضوع حق انتفاع است، منوط به اجازه بهروز است.
  - ۳) معامله صحیح است و فقط بهروز می تواند عوض منافع را از هوشنگ مطالبه نماید.
  - ۴) خریدار در صورتی می تواند از منافع بهره برداری کند که قرار داد حق انتفاع، فسخ شود.
- گزینه ۴ پاسخ می باشد.

نکته ۱: مطابق ماده ۵۳ قانون مدنی در صورتی که مالک، عین را به غیر منتقل نماید، حق انتفاع باطل نشده و به قوت خود باقی می ماند. نظر به اینکه خریدار (منتقل الیه) نمی تواند با وجود حق ثالث، عین را متصرف شود و از منافع آن استفاده کند، در صورتی که خریدار در زمان وقوع بیع، جاهل به حق انتفاع باشد می تواند بیع را فسخ کند. بدیهی است در صورتی که عالم به وجود حق انتفاع باشد حق فسخ ندارد و باید منتظر بماند تا مدت حق انتفاع خاتمه یابد و یا اینکه عقد بین مالک و منتفع فسخ شود و آن وقت عین را متصرف شده و از منافع آن استفاده نماید.

۲- کدام مورد در خصوص تولیت مال موقوفه صحیح است؟

- ۱) واقف می تواند خود را متولی قرار داده و از منافع موقوفه، مبلغی به عنوان حق تولیت برای خود تعیین کند.
  - ۲) حاکم نمی تواند کسی را که در ضمن عقد، متولی قرار داده است، عزل کند، ولی واقف در صورتی که خیانت متولی ظاهر شود، حق عزل او را دارد.
  - ۳) چنانچه در ضمن تعیین متولی برای وقف، شرط مباشرت شده باشد، متولی می تواند وکیل بگیرد یا تولیت را به دیگری تفویض کند.
  - ۴) در صورتی که دو نفر به عنوان متولی تعیین شده باشند، در هر حال با فوت هریک، حاکم شخصی را ضمیمه خواهد کرد.
- گزینه ۱ پاسخ می باشد.

نکته ۱: پاسخ گزینه ۱ می باشد. با توجه به مواد ۷۷، ۷۹، ۸۳ و ۸۴ قانون مدنی و نظر به اینکه جایز است واقف از منافع موقوفه سهمی برای عمل متولی قرار دهد، تنها گزینه صحیح می تواند گزینه نخست باشد.

۳- کدام مورد زیر عقد خیار محسوب می شود؟

- ۱) واجد یکی از خیارات مختص باشد.
  - ۲) واجد خیار تخلف شرط باشد.
  - ۳) واجد خیار شرط باشد.
  - ۴) واجد یکی از خیارات مشترک باشد.
- گزینه ۳ پاسخ می باشد.

نکته ۱: با عنایت به ماده ۸۸ ق.م و نظر به اینکه عقد خیار به عقد لازمی گفته می شود که در آن شرط خیار شده باشد لذا تنها پاسخ صحیح گزینه ۳ می باشد.

۴- محمد اتومبیل متعلق به ثریا را که برای تعمیر در اختیار او بود، به مبلغ سیصد میلیون ریال به او می فروشد و سپس اتومبیل در ید خریدار، بر اثر سیل تلف میشود، در صورت رد معامله، کدام مورد صحیح است؟

- ۱) با توجه به اینکه اتومبیل بدون تقصیر بهروز تلف شده است، ثریا فقط حق مطالبه سیصد میلیون ریال را از وی دارد.
- ۲) ثریا می تواند برای مطالبه حق اتومبیل، فقط به بهروز مراجعه کند.

۳) ثریا حق دارد قیمت اتومبیل را به نرخ روز، از محمد یا بهروز مطالبه کند.

۴) با توجه به اینکه اتومبیل بر اثر سیل تلف شده است، ثریا فقط حق رجوع به محمد را دارد.

گزینه ۳ پاسخ می باشد.

نکته ۱: در فرض سوال معامله محمد با بهروز به جهت تعلق مال به ثریا و عدم اجازه از وی، فضولی محسوب می شود. بدیهی است در صورتی که ثریا معامله فضولی را اجازه نکند (رد نماید) و مورد معامله به تصرف خریدار داده شود، خریدار وفق مواد ۲۵۹ و ۲۶۱ ضامن عین و منافع خواهد بود. نظر به اینکه محمد و بهروز هر دو غاصب تلقی شده و مسئولیت ایشان در برابر مالک تضامنی است، مالک می تواند به هر یک از بایع و مشتری رجوع کرده و عین را مطالبه نموده و در صورت تلف شدن آن هرچند در اثر قوه ی قاهره باشد مثل یا قیمت آن را به نرخ روز دریافت کند(ماده ۳۱۱ و ۳۲۳ قانون مدنی)

۵- در خصوص ایرانیانی که تابعیت خارجی را تحصیل کنند ، کدام مورد صحیح است؟

۱) تابعیت ایرانی آنها صحیح است و جز وزارت ، نمایندگی مجلس، عضویت در شورای نگهبان و قضاوت ، اشتغال به مشاغل دولتی دیگر بلامانع است.

۲) تابعیت ایرانی آنها در هر حال زایل می شود.

۳) موظف هستند ظرف شش ماه ترک تابعیت ایران کنند.

۴) در صورت تایید تابعیت توسط هیات وزیران، تابعیت ایرانی آنها زایل می شود.

گزینه ۴ پاسخ می باشد.

نکته ۱: با توجه به بند ۲ ماده ۹۸۸ و ماده ۹۸۹ قانون مدنی اتباع ایران نمی توانند تابعیت خود را ترک کنند مگر اینکه هیئت وزیران خروج از تابعیت آنان را اجازه دهد والا تابعیت خارجی وی کان لم یکن تلقی شده و کماکان تبعه ایران شناخته می شود.

۶- در صورت عدم ایفای تعهدات از سوی متعهد در موعد تعیین شده در قرارداد، کدام مورد صحیح است؟

۱) در کلیه تعهدات متعهدله در صورتی می تواند خسارت عدم انجام تعهد مطالبه که متعهد، با وجود تمکن مالی از اجرای تعهد خودداری نماید.

۲) در تعهدات غیر پولی ، متعهد له با انقضای مدت ، حق مطالبه خسارت عدم انجام تعهد را دارد.

۳) چنانچه تعهد پولی باشد، با انقضای مدت، متعهد له حق مطالبه خسارت عدم انجام تعهد را دارد.

۴) متعهد له نمی تواند مطالبه خسارت نماید، مگر آنکه موعد سپری شده و اجرای تعهد مطالبه شود.

گزینه ۲ پاسخ می باشد.

نکته ۱: مطابق ماده ۲۲۶ قانون مدنی در تعهدات (غیر پولی) اگر مدت تعیین شده باشد پس از انقضا مدت و عدم انجام تعهد می توان مطالبه خسارت کرد و در این فرض، مطالبه لازم نیست ولی در صورتی که موعدی معین نشده باشد ادعای مطالبه خسارت وقتی پذیرفته می شود که متعهدله اختیار موقع انجام با او بوده و ثابت کند که انجام تعهد را مطالبه کرده است ولی در تعهدات پولی گذشت موعد با توجه به ماده ۵۲۲ قانون آیین دادرسی مدنی برای گرفتن خسارت کافی نیست و باید مطالبه شود و مدیون از پرداخت امتناع نماید.

۷- شرکت در کدام یک از موارد زیر ، زایل می شود؟

۱) از مالیات افتادن مال الشرکه

۲) عدم امکان تقسیم بعلت ضرری بودن

۳) نقصان فاحش قیمت در صورت عدم تقسیم

۴) تلف شدن بیش از نصف مال الشرکه

گزینه ۱ پاسخ می باشد.

نکته ۱: با توجه به ماده ۵۸۷ قانون مدنی شرکت به دو طریق مرتفع می شود. یکی در صورت تقسیم مال شرکت و دیگری در صورت تلف تمام مال شرکت. بنابراین چون در گزینه های یاد شده، فقط از مالیت افتادن مال شرکت، می تواند در حکم تلف محسوب شود لذا گزینه صحیح یک خواهد بود.

۸- مطابق قواعد کلی قانون مدنی، کدامیک از موارد زیر، در خصوص عقد مضاربه، صحیح است؟

- (۱) مضارب، ضامن و مسئول مال مضاربه است.
- (۲) مضارب میتواند با اخذ اجرت، اعمالی را که عرفاً رجوع به اجیر در آنها لازم است، شخصاً انجام دهد.
- (۳) مضارب می تواند به تشخیص خود، با سرمایه مالک و به منظور سود آوری بیشتر، با دیگری مضاربه کند.
- (۴) مضارب، در صورت اطلاق عقد، حق هرگونه تجارتي را دارد.

گزینه ۴ پاسخ می باشد.

نکته ۱: با مطالعه ی موارد ۵۵۳، ۵۵۴، ۵۵۵ و ۵۵۶ قانون مدنی و نظر به اینکه اگر مضاربه مطلق باشد و تجارت خاصی شرط نشده باشد، عامل میتواند هر قسم تجارتي که صلاح بداند انجام دهد. لذا پاسخ گزینه چهار است. بدیهی است در این فرض عامل باید در طرز تجارت، متعارف را رعایت کند.

۹- شخصی مقدار معینی شکر را به دیگری می فروشد و پس از تحویل، معلوم می شود که حین العقد معیوب بوده است. در کدام یک از موارد

زیر، خریدار در فسخ یا مطالبه ارزش مخیر است؟

- (۱) چنانچه به واسطه عیب مزبور، کسر قیمتی در مبیع حاصل شده باشد.
- (۲) چنانچه خریدار، مبیع را به دیگری هبه نموده باشد.
- (۳) در صورتی که به علت رطوبت انبار خریدار، مبیع از مالیت افتاده باشد.
- (۴) چنانچه شکرهای مورد نظر، در کارگاه مواد سازی استفاده شده باشد.

گزینه ۱ پاسخ می باشد.

نکته ۱: مطابق ماده ۴۴۲ قانون مدنی عیب مبیع دو اختیار به مشتری میدهد، اول قبول مبیع معیوب و اخذ ارزش و دومی فسخ معامله. اما طبق ماده ۴۲۹ قانون مدنی در چند مورد مشتری حق فسخ ندارد و فقط میتواند مطالبه ی ارزش نماید. اگر به گزینه های ۲ تا ۴ توجه شود، همه ی آنها از مصادیق ماده ۴۲۹ قانون مدنی هستند و لذا تنها گزینه ی صحیح گزینه ۱ می باشد.

۱۰- تاجری با ارائه یک نمونه برنج هندی به خریدار، تمامی موجودی اموال خود را که حاوی صد تن برنج است، می فروشد، اما هنگام تسلیم

معلوم می شود که کالای فرخته شده، فاقد اوصاف نمونه است. کدام ضمانت اجرایی، در دسترس خریدار خواهد بود؟

- (۱) حق دارد با قبول برنج های موجود در انبار، خسارت ناشی از عدم مطابقت کالا را مطالبه نماید.
- (۲) فقط حق فسخ معامله را دارد
- (۳) فقط حق مطالبه ارزش دارد.
- (۴) می تواند الزام فروشنده را به تصمیم مبیع مطابق نمونه بخواهد.

گزینه ۲ پاسخ می باشد.

نکته ۱: وفق ماده ۳۵۴ قانون مدنی اگر ببع از روی نمونه به عمل آید، باید تمام مبیع مطابق همان نمونه تسلیم شود و الا مشتری اختیار فسخ معامله را خواهد داشت. بدیهی است این ماده ناظر به عین کلی فی الذمه نیست و در کلی باید فروشنده را ملزم نمود که مصداقی که مطابق نمونه باشد جدا کرده و تسلیم نماید. در فرض سوال چون مورد معامله تمامی موجودی انبار قید شده، ظهور در فروش عین معین دارد و لذا خریدار حق فسخ عقد را خواهد داشت. (خیار تخلف وصف).

۱۱- کدام یک از موارد تعلیق زیر، مبطل عقد است؟

- ۱) در صورت عدم ایفای دین از سوی مدیون، من ملتزم به تادیه خواهم بود.
  - ۲) در صورتی که مدیون پرداخت نکند، من ضامن هستم.
  - ۳) در صورتی که دینی بر عهده مدیون ثابت باشد من ضامن هستم
  - ۴) در صورتی که مدیون تا کنون ادای دین نکرده باشد من ضامن هستم
- گزینه ۲ پاسخ می باشد.

نکته ۱: مطابق ماده ۶۹۹ قانون مدنی، تعلیق در ضمان مثل این ضامن قید کند که اگر مدیون پرداخت نکند من ضامنم، باطل است ولی اگر تعلیق به شرایط درستی عقد ضمان شده باشد، مثل اینکه ضامن قید کند که اگر مضمون له مدیون باشد یا تا کنون ادای دین نکرده باشد، من ضامنم، موجب بطلان عقد نمی شود (ماده ۷۰۰ قانون مدنی). همچنین مطابق ماده ۷۲۳ قانون مدنی شخصی می تواند بدون اینکه دین به ذمه او منتقل شود، ملزم به ادای دین مدیون شود و میتواند این التزام را معلق به عدم تادیه دین از سوی مدیون نماید، ولی چنین عقدی ضمان نامیده نمی شود و بر اساس ماده ۱۰ قانون مدنی صحیح تلقی می شود.

۱۲- کدام مورد در خصوص اقدامات وکیل، صحیح است؟

- ۱) چنانچه نامه عقد اقامتگاه و کیلی که در مسافرت است، واصل گردد، اقدامات او نسبت به موکل نافذ نیست.
  - ۲) وکیل پس از استعفا، تحت هیچ شرایطی نمی تواند در مورد وکالت اقدام کند.
  - ۳) چنانچه نامه عزل وکیل که در مسافرت است، ارسال گردد اقدامات او نسبت به موکل نافذ نیست.
  - ۴) چنانچه نامه عزل به اطلاع وکیل که در مسافرت است، برسد، اقدامات او نسبت به موکل نافذ نیست.
- گزینه ۴ پاسخ می باشد.

نکته ۱: با توجه به ماده ۶۸۰ ق.م. که مقتبس ۲۰۰۸ قانون مدنی فرانسه است. و در قوانین برخی کشورهای دیگر مانند ماده ۴۰۶ قانون تعهدات سوئیس سخن از آگاهی وکیل از عزل می باشد، به نظر می رسد گزینه چهارم پاسخ منطقی تر باشد. یادآور می شود استاد دکتر ناصر کاتوزیان معتقدند که رسیدن نامه یا تلگراف به اقامتگاه وکیل اماره بر آگاهی اوست و از این پس وکیل باید ثابت کند که حادثه ناگهانی مانع از آگاه شدن او شده است. (پانویس ۲ ماده ۶۸۰ قانون مدنی) بنابراین پاسخ گزینه هم منتفی نیست، ولی گزینه ۴ ترجیح دارد.

۱۳- در ضمن عقد اجاره یک ساله، بر مستاجر شرط شده است که در مدت اجاره، باغچه موجر را که در مجاورت عین مستاجر قرار دارد، به صورت رایگان آبیاری نماید. در صورت تخلف مستاجر در سه ماهه اول و خشک شدن برخی درختان، کدام اقدام از سوی موجر متصور است؟

- ۱) ابتدائاً حق فسخ قرارداد را دارد.
- ۲) فقط می تواند الزام به اجرای شرط فعل و مطالبه خسارت عدم اجرای شرط را بخواهد.
- ۳) پیش از فسخ قرارداد، باید الزام مستاجر را به ایفای شرط بخواهد.
- ۴) فقط می تواند خسارت ناشی از عدم اجرای شرط فعل را بخواهد.

گزینه ۱ پاسخ می باشد.

نکته ۱: با توجه به ماده ۴۹۶ قانون مدنی در عقد اجاره اگر تخلف از شروط فسخ عقد شود، مشروط له حق فسخ عقد را خواهد داشت. این ماده در مورد تخلف از شرط فعل با حکم مواد ۲۳۷ تا ۲۳۹ قانون مدنی مخالف است زیرا در مواد اخیر، مشروط له ابتدا به ساکن حق فسخ ندارد، بلکه باید مشروط علیه را اجبار به انجام شرط نماید ولی ماده ۴۹۶ قانون مدنی در عقد اجاره ابتدا به ساکن الزام را شرط نمیداند و ابتدائاً حق فسخ را پیش بینی کرده است.

۱۴- مطابق قانون حمایت خانواده در خصوص انجام هزینه توسط زوجه از اموال خویش، کدام مورد صحیح است؟

- ۱) هرگاه زوجه به اذن یا امر زوج، هزینه تحصیل فرزندشان را پرداخت نماید، تحت هر شرایطی می تواند معادل آنچه را که هزینه نموده، مطالبه کند.
  - ۲) هرگاه زوجه به اذن زوج، هزینه مخارج متعارف شخصی خود را از اموال خود ادا نماید، صرفاً در صورتی که ثابت شود قصد تبرع نداشته است، میتواند معادل آن را از زوج دریافت کند.
  - ۳) هرگاه زوجه به اذن زوج، هزینه معالجه پدر خود را از اموال خود پرداخت نماید، در صورتی که ثابت شود قصد تبرع نداشته است، می تواند معادل آن را از زوج دریافت کند.
  - ۴) هرگاه زوجه به پیشنهاد زوج، هزینه سفر برای ملاقات فرزندشان را که در شهر دیگری تحصیل می کند تقبل کند، حق مطالبه معادل آن را از زوج دارد، مگر اینکه قصد تبرع داشته باشد.
- گزینه ۴ پاسخ می باشد.**

نکته ۱: با توجه به ماده ۳۰ قانون حمایت خانواده که مقرر می دارد: در مواردی که زوجه در دادگاه ثابت کند به امر زوج یا اذن وی از مال خود برای مخارج متعارف زندگی مشترک که بر عهده ی زوجه است، هزینه کرده زوج نتواند قصد تبرع زوجه را اثبات کند، می تواند معادل آن را از وی دریافت نماید. به نظر می رسد گزینه نخست به جهت اینکه جمله ی "تحت هر شرایطی" را برای مطالبه کافی میداند، صحیح نیست. گزینه دوم به جهت اینکه اثبات قصد عدم تبرع را با زوجه میداند صحیح به نظر نمی رسد زیرا وفق ماده ۳۰ قانون حمایت خانواده، زوج باید قصد تبرع زوجه را اثبات کند، نه اینکه زوجه قصد عدم تبرع خودش را ثابت نماید. گزینه سوم هم علاوه بر اینکه هزینه معالجه ی پدر زوجه بر عهده ی زوج نیست، اثبات قصد عدم تبرع را با زوجه قرار داده است که صحیح به نظر نمی رسد.

۱۵- اگر مالک ذمه یکی از غاصبین را نسبت به بدل مال مغضوب و منافع آن ابراء نماید کدام مورد صحیح است؟

- ۱) مالک برای مطالبه مثل مال مغضوب را از غاصبین سابق دارد.
- ۲) مالک حق مطالبه منافع مال مغضوب را از غاصبین سابق دارد.
- ۳) مالک برای مطالبه منافع مال مغضوب، فقط حق رجوع به لاقین را دارد.
- ۴) مالک برای مطالبه قیمت مال مغضوب، حق رجوع به غاصبین بعدی را دارد.

گزینه ۲ پاسخ می باشد.

نکته ۱: با توجه به مواد ۳۲۱ و ۳۲۲ قانون مدنی هرگاه مالک ذمه یکی از غاصبین را نسبت به مثل یا قیمت (بدل مال مغضوب) ابراء کند، حق رجوع به غاصبین دیگر را ندارد ولی اگر ذمه غاصب را نصب به منافع عین ابراء کند، فقط حق رجوع به لاقین را نخواهد داشت ولی می تواند منافع مال مغضوب را از غاصبین سابق بگیرد.

۱۶- در ارتباط با احکام عده، کدام مورد صحیح است؟

۱) عده طلاق در زنی که به اقتضای سن، عادت زنانگی نبیند، ۴۵ روز است.

۲) عده فسخ نکاح در مورد نگاه منقطع، سه طهر است.

۳) عده وفات در نکاح دائم و منقطع، یکسان است.

۴) اگر بین زوجین نزدیکی واقعا نشده باشد، عده فسخ نکاح، دو طهر است.

گزینه ۳ پاسخ می باشد.

نکته ۱: با مطالعه ی مواد ۱۱۵۱، ۱۱۵۲ و ۱۱۵۴ قانون مدنی با عنایت به اینکه عده ی وفات چه در نکاح دائم و چه در نکاح منقطع در هر حال

چهار ماه و ۱۰ روز می باشد (مگر زن حامله باشد که ابعاد الاجلین ملاک عمل است) لذا پاسخ صحیح گزینه سوم می باشد.

۱۷- در خصوص وصیت، کدام مورد صحیح است؟

۱) چنانچه وصیت در زمان موصی قبول شده باشد، ولی موصی به قبض نشده باشد، قبول بعد از فوت لازم است.

۲) در صورت رد وصیت قبل از فوت، قبول موصی له بعد از فوت بدون قبض اثری ندارد.

۳) در صورت قبول وصیت بعد از فوت موصی و بعد از قبض موصی به، رد وصیت ممکن نیست.

۴) در صورت قبول وصیت از سوی موصی له قبل از فوت موصی و قبض موصی به، وصیت قابل رجوع نیست.

گزینه ۳ پاسخ می باشد.

نکته ۱: با توجه به ماده ۸۳۰ قانون مدنی در صورت قبول وصیت پس از فوت و قبض موصی له، دیگر موصی له حق رد وصیت را نخواهد داشت.

اگر قبل از فوت وصیت قبول شده باشد، بعد از فوت قبول ثانوی لازم نیست. در صورت رد وصیت قبل از فوت موصی، بعد از فوت موصی له، می تواند آن را

قبول کند. ضمناً قبول موصی له قبل از فوت موصی، حتی اگر موصی به را قبض کرده باشد، مانع رجوع موصی از وصیت نیست (ماده ۸۲۹ قانون مدنی).

۱۸- شخصی مدعی است پولی را به عنوان قرض به دیگری پرداخته و مقترض ادای دین نکرده است. کدام مورد از اقدام های زیر، تجزیه پذیر

است؟

۱) از مدعی پول گرفته ام، اما بابت خدمات مربوط به تعمیر اتومبیل وی بوده است.

۲) از مدعی پول گرفته ام، اما نیمی از مدعی به را پرداخت کردم.

۳) از مدعی پول گرفته ام، اما بابت غرامت تلف اموال من بوده است.

۴) از مدعی پول گرفته ام، اما تادیه آن در یک سال آینده شرط شده است.

گزینه ۲ پاسخ می باشد.

نکته ۱: با توجه به ماده ۱۲۸۲ قانون مدنی اگر موضوع اقرار در محکمه مقید به قید یا وصفی باشد، مقررله نمی تواند آن را تجزیه کرده و از قسمتی

از آن که به نفع او است بر ضرر مقرر استفاده نماید. و از جزء دیگر آن صرف نظر کند. اما مطابق ماده ۱۲۸۳ قانون مدنی اگر اقرار مرکب باشد و دارای دو

جزء مختلف الاثر باشد، اثبات جزئی که به سود مقرر است بر عهده ی خود او قرار دارد. (بر خلاف اقرار موصوف و مقید که مقررله موظف به آوردن دلیل می

شود). لذا پاسخ گزینه ۲ است چون دو جزء مختلف الاثر هستند و قید و وصف هم نیستند، قابل تجزیه می باشند.

۱۹- در خصوص ارث اعمام و احوال و اولاد آنها کدام مورد صحیح است؟

۱) در صورت انحصار ورثه به یک پسر عموی ابوی و یک عموی ابی، فقط پسر عمو ارث می برد.

۲) در صورت انحصار ورثه به دو عمو و یک پسر عموی ابوینی، همگی ارث می برند.

۳) در صورت انحصار ورثه به یک خاله، یک دایی و پسر عموی ابوینی، همگی ارث می برند.

۴) در صورت انحصار ورثه به دو پسر عموی ابوینی، یک دایی، یک عمو همگی ارث می برند.

گزینه ۱ پاسخ می باشد.

نکته ۱: با توجه به ماده ی ۹۳۶ قانون مدنی در صورت انحصار وراثت به یک پسر عموی ابوینی با یک عمو ابی، در این صورت پسر عمو ارث می برد و عمو را از ارث محروم می کند.

۲۰- والدین صغیری، نگهداری او را در ساعات اداری به موجب قرارداد به مهد کودکی سپرده اند. در همین مدت، صغیر به دیگری خسارت وارد می سازد، کدام مورد در خصوص مسئولیت جبران خسارت سهیم است؟

۱) مهد کودک در هر حال، مسئول جبران خسارت است.

۲) اصولا والدین مسئول جبران خسارت هستند، مگر اینکه ثابت کنند تقصیری در تربیت طفل کرده اند.

۳) صغیر مسئول است و باید از مال او جبران خسارت شود.

۴) صغیر، مهد کودک و والدین، مسئولیت تضامنی دارند.

گزینه ۳ پاسخ می باشد.

نکته ۱: با مطالعه ی مواد ۱۲۱۵، ۱۲۱۶ قانون مدنی و ماده ۷ قانون مسئولیت مدنی، نظر به اینکه از ناحیه والدین صغیر و همچنین مسئولین مهد کودک تقصیری دیده نمی شود، آنها مسئول جبران خسارت نیستند و به نظر میرسد، در این فرض، خود صغیر مسئول است و باید خسارت از مال او جبران شود.

"آیین دادرسی مدنی"

۲۱- چنانچه اصل دعوای تحویل مال منقول، در صلاحیت دادگاه عمومی تبریز باشد و موضوع درخواست تامین خواسته همان عین معین باشد که در مقر دادگاه عمومی تهران موجود است، درخواست تامین خواسته باید به کدام دادگاه داده شود؟

۱) چون موضوع درخواست مال منقول است، صدور قرار تامین خواسته ممکن نیست.

۲) تبریز

۳) تهران

۴) تبریز یا تهران به انتخاب خواهان

گزینه ۲ پاسخ می باشد.

مطابق با ماده ۱۱۱ از قانون آیین دادرسی مدنی درخواست تامین خواسته از دادگاهی بعمل می آید که صلاحیت رسیدگی به اصل دعوا را دارد. بنابراین درخواست تامین خواسته در هر صورت در دادگاهی بعمل می آید که در دعوای اصلی صالح باشد و یکی از وجوه تفاوت دستور موقت با تامین خواسته همین موضوع می باشد. زیرا درخواست دستور موقت باید از دادگاه محلی شود که موضوع دستور موقت در آنجا واقع شده است (ماده ۳۱۲ قانون آیین دادرسی مدنی)، مشابه این سوال در آزمونهای مفهومی مهارتی داداستان نیز طرح گردیده است که مستند آن متعاقبا اعلام خواهد شد.

۲۲- چنانچه قرار اتیان سوگند بتی صادر شود و مدعی علیه سوگند یاد نماید آیا مدعی می تواند پس از اتیان سوگند مدعی علیه، دعوای خود را با دلیل دیگری، اثبات نمایند؟

۱) خیر، نمی تواند.

۲) بلی، تنها در دعوی بر وراث میت می تواند.

۳) تنها در دعوی وراث میت نمی تواند.

۴) بلی، می تواند.

گزینه ۱ پاسخ می باشد.

سوگند بتی همان سوگند قاطع دعواست و زمانی جاری می شود که مدعی فاقد هرگونه بینه ای باشد که بتواند دعوی خود را ثابت نماید در اینصورت خواهان می تواند وفق مقررات ماده ۲۷۲ از قانون آیین اداری مدنی از منکر (خوانده) تقاضای سوگند نماید که در صورت ادای سوگند از سوی خوانده، ادعای خواهان ساقط خواهد شد از طرفی از سوی طراح محترم در گزینه ها عبارت دعوی بر وراث میت مطرح گردیده است که داوطلب را با سوگند استظهاری در دعوی بر وراث میت دچار اشتباه نماید که کاملاً بی ارتباط با صورت سوال می باشد. نکته پایانی اینکه حکمی که پس از سوگند بتی صادر می شود، حتی قابل فرجام نمی باشد. مشابه این سوال در آزمونهای مفهومی مهارتی داداستان نیز طرح گردیده است که مستند آن متعاقباً اعلام خواهد شد.

۲۳- حکم راجع به فسخ نکاح که از دادگاه تجدید نظر استان صادر شده باشد، در کدام صورت نهایی محسوب می شود؟

۱) فقط در صورتی که در دیوان عالی کشور ابرام شود و فسخ نیز در دفتر اسناد ثبت شود.

۲) حکم دادگاه تجدید نظر استان، نهایی است.

۳) فقط در صورتی که در دیوان عالی کشور ابرام شود.

۴) چنانچه در دیوان عالی کشور ابرام شود و یا مهلت فرجام آن منقضی شود.

گزینه ۴ پاسخ می باشد.

مطابق با نص ماده ۳۶۷ و ۳۶۸ از قانون آیین دادرسی مدنی حکم راجع به فسخ نکاح که از دادگاه بدوی یا تجدید نظر صادر شده است قابل فرجام خواهی می باشد. بنابراین، این احکام در صورتی نهایی است که مهلت فرجام خواهی آن تمام شده باشد و یا اینکه در دیوان عالی کشور ابرام شود. و نکته پایانی اینکه در قانون حمایت خانواده (مصوب ۹۱/۱۲/۰۱) برای ثبت فسخ نکاح مهلت خاصی تعیین نشده است. مشابه این سوال در آزمونهای مفهومی مهارتی داداستان نیز طرح گردیده است که مستند آن متعاقباً اعلام خواهد شد.

۲۴- کدام مورد در خصوص گرفتن تامین از درخواست کننده دستور موقت، صحیح است؟

۱) تنها اگر مستند دعوا سند رسمی نباشد، الزامی است که میتواند وجه نقد نباشد.

۲) الزامی نیست.

۳) الزامی است که باید وجه نقد باشد.

۴) الزامی است که می تواند وجه نقد نباشد.

گزینه ۴ پاسخ می باشد.

صدور دستور موقت وفق ماده ۳۱۹ قانون آیین دادرسی مدنی از قانون آیین دادرسی مدنی برخلاف تامین خواسته منوط به پرداخت تامین می باشد زیرا در قرار تامین خواسته برخلاف دستور موقت وفق ماده ۱۰۸ قانون آیین دادرسی مدنی و با حصول شرایطی خواهان از سپردن تامین مناسب معاف می باشد. از طرفی یکی دیگر از وجوه افتراق دستور موقت و قرار تامین خواسته در نوع تامین اخذ شده از خواهان می باشد که در مواردی از صدور قرار تامین خواسته که خواهان می بایست تامین بسپارد، این نوع تامین وجه نقد باشد. لیکن در دستور موقت می تواند وجه نقد نباشد.

۲۵- اگر وجه نقد مورد مطالبه در دعوا متعلق به مجنونی باشد که جنون او متصل به زمان صغر نیست، خواهان دعوا کیست؟

۱) اداره سرپرستی صغار و مجانین

۲) محجور

(۳)قیم

(۴) ولی خاص

گزینه ۲ پاسخ می باشد.

در هر صورت خواهان شخصی است که حق مورد ادعا متعلق به اوست (اعم از محجور مجنون یا صغیر و یا غیر رشید) . بنابراین در هر صورت در ستون خواهان می بایست نام خود شخص مدعی نوشته شود . لیکن اگر دادخواست به نمایندگی داده می شود باید وفق ماده ۵۲ قانون آیین دادرسی مدنی سمت وی در دادخواست تصریح شود و از طرفی وفق ماده ۵۹ از قانون آیین دادرسی مدنی مدرک مثبت سمت وی ضمیمه دادخواست می گردد. مشابه این سوال در آزمونهای مفهومی مهارتی داداستان نیز طرح گردیده است که مستند آن متعاقبا اعلام خواهد شد.

۲۶- اگر روز جلسه دادرسی ، با تعطیلی غیر منتظره مصادف شود ، وقت جلسه باید چگونه تعیین شود ؟

(۱) فردای روز تعطیل است.

(۲) باید دو ماهه تعیین و به اصحاب دعوا حضوراً ابلاغ شود.

(۳) باید دوباره تعیین و به اصحاب دعوا ابلاغ شود.

(۴) باید یک ماهه تعیین شود و ابلاغ لازم نیست.

گزینه ۳ پاسخ می باشد.

بنظر میرسد که سوال فوق دارای غلط تایپی از سوی سازمان سنجش میباشد و احتمالاً بدوا عبارت دو ماهه (بجای عبارت دوباره) در گزینه ۳ مد نظر طراح محترم بوده است.

لیکن با توجه به گزینه های موجود در سوال گزینه ۲ نمیتواند پاسخ باشد زیرا هر چند وفق تبصره ماده ۱۰۰ از قانون آیین دادرسی مدنی در مواردی که عدم تشکیل دادگاه منتسب به طرفین نباشد وقت رسیدگی حداکثر ۲ ماهه خواهد بود لیکن قواعد ابلاغ وقت رسیدگی طبق تشریفات عمومی ابلاغات خواهد بود و قید حضوراً باعث عدم انتخاب این گزینه می شود ، بنابر این با توجه به موارد مارالذکر گزینه ۳ صحیح است زیرا هر چند قید دومه را ندارد اما اعلام کرده است که وقت دوباره تعیین و ابلاغ میشود که گزینه صحیح و مرجح میباشد. مشابه این سوال در آزمونهای مفهومی مهارتی داداستان نیز طرح گردیده است که مستند آن متعاقبا اعلام خواهد شد.

۲۷- در خصوص مهلت اعتراض شخص ثالث اصلی به رای دادگاه ، کدام مورد صحیح است؟

(۱) مهلت ندارد، حتی اگر معترض از دادرسی منتهی به رأی ، آگاه بوده باشد.

(۲) مهلت ندارد، مگر معترض از دادرسی منتهی به رأی ، آگاه بوده باشد.

(۳) در هر حال، مهلت آن دو ماه از تاریخ اطلاع شخص ثالث از رأی است.

(۴) در هر حال، مهلت آن بیست روز از تاریخ اطلاع شخص ثالث از رأی است.

گزینه ۱ پاسخ می باشد.

عطف به ماده ۴۱۷ و ۴۲۲ از قانون آیین دادرسی مدنی طرح اعتراض ثالث مهلت ندارد و شخص ثالث نسبت به رای که آن را مخل در حقوق خود می داند ولو آنکه از جریان روند دادرسی و یا صدور دادنامه آگاه باشد، می تواند نسبت به این رای اعتراض نماید. مشابه این سوال در آزمونهای مفهومی مهارتی داداستان نیز طرح گردیده است که مستند آن متعاقبا اعلام خواهد شد.

۲۸- چنانچه متصرف عدوانی ، در ملک مورد تصرف، ساختمان احداث کرده باشد و حکم به رفع تصرف عدوانی صادر شود ، در مورد اجرای آن ، کدام مورد صحیح است؟

۱) بلافاصله بعد از قطعیت اجرا می شود و ساختمان تخریب می گردد.

۲) بعد از قطعیت اجرا می شود و ساختمان در صورتی باقی می ماند که متصرف ، ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ حکم ، دعوای مالکیت ملک را اقامه نماید.

۳) قبل از قطعیت اجرا می شود و ساختمان در صورتی باقی می ماند که متصرف ، ظرف یک ماه از تاریخ اجرای حکم، دعوای مالکیت ملک را اقامه نماید.

۴) بلافاصله بعد از صدور اجرا می شود و ساختمان تخریب می گردد.

گزینه ۳ پاسخ می باشد.

هرگاه در ملک مورد تصرف عدوانی، احداث شده باشد و دادگاه بدوی حکم به رفع تصرف عدوانی بدهد وفق ماده ۱۷۵ از قانون آیین دادرسی مدنی حکم غیر قطعی صادره به طور فوری اجرا می شود و تجدیدنظرخواهی مانع اجرا نمی باشد مگر آنکه مطابق با ماده ۱۶۴ از قانون آیین دادرسی مدنی ظرف یکماه از تاریخ اجرای حکم در باب مالکیت به دادگاه صلاحیت دار دادخواست بدهد. مشابه این سوال در آزمونهای مفهومی مهارتی داداستان نیز طرح گردیده است که مستند آن متعاقبا اعلام خواهد شد.

۲۹- در دعوای علیه متوقف ، اگر خواننده درخواست صدور قرار تأمین خسارات احتمالی وارد به خود را نماید ، دادگاه چه تصمیمی اتخاذ می کند؟

۱) قرار تأمین صادر می کند اما برای تعیین خسارت به کارشناس موجود می شود.

۲) با تعیین میزان خسارت احتمالی ، قرار تأمین صادر می کند.

۳) بدون تعیین خسارت احتمالی ، قرار تأمین صادر می کند.

۴) قرار رد درخواست تأمین صادر می کند.

گزینه ۴ پاسخ می باشد.

به استناد ماده ۱۱۰ از قانون آیین دادرسی مدنی در دعوای علیه متوقف، خواننده نمی تواند برای تأمین خسارات احتمالی خود تقاضای تأمین نماید. بنابراین دادگاه می بایست قرار رد دادخواست تأمین را صادر نماید. مشابه این سوال در آزمونهای مفهومی مهارتی داداستان نیز طرح گردیده است که مستند آن متعاقبا اعلام خواهد شد.

۳۰- دعوای مطالبه مهریه غیر منقول را زوجه ، در کدام دادگاه می تواند اقامه نماید؟

۱) محل وقوع مال غیر منقول یا محل سکونت زوجه

۲) محل وقوع مال غیر منقول

۳) محل اقامت زوج یا محل سکونت زوجه

۴) محل وقوع مال غیر منقول یا محل اقامت زوج

گزینه ۲ پاسخ می باشد

مطالبه مهریه غیر منقول می بایست به صراحت ماده ۱۲ از قانون حمایت خانواده در محل وقوع مال غیر منقول طرح شود. مشابه این سوال در آزمونهای مفهومی مهارتی داداستان نیز طرح گردیده است که مستند آن متعاقبا اعلام خواهد شد.

۳۱- اگر در وکالتنامه وکیل دادگستری تصریح نشده باشد، وکیل حق اقدام از کدام یک از مراحل زیر را دارد؟

- ۱) درخواست تأمین خواسته، درخواست دستور موقت، افزایش خواسته
- ۲) درخواست دستور موقت، افزایش خواسته، تعیین داور
- ۳) درخواست دستور موقت، ارجاع به داوری، دفاع از دعوی متقابل
- ۴) درخواست تأمین خواسته، افزایش خواسته، اعتراض به حکم غیابی

گزینه ۱ پاسخ می باشد.

وفق ماده ۳۵ از قانون آیین دادرسی مدنی وکالت در دادگاه ها شامل تمام اختیارات راجع به دادرسی است جز آنچه که موکل استثنا کرده باشد یا توکیل آن برخلاف شرع باشد از طرفی در مواردی برخی از اختیارات وکیل می بایست در وکالت نامه تصریح شود که از آن جمله ارجاع به داوری، تعیین داور و وکالت راجع به اعتراض به رأی است. بنابراین وکالت در تأمین خواسته، دستور موقت و افزایش خواسته نیاز به تصریح در وکالت نامه ندارد. مشابه این سوال در آزمونهای مفهومی مهارتی داداستان نیز طرح گردیده است که مستند آن متعاقبا اعلام خواهد شد.

۳۲- در دعاوی راجع به اموال غیرمنقول چنانچه خواهان خواسته را کمتر از بهای واقعی تقدیم نماید، کدام یک از موارد زیر صحیح است؟

- ۱) در هیچ یک، موثر نیست
- ۲) در هزینه دادرسی موثر است، اما در مراحل بعدی رسیدگی موثر نیست.
- ۳) در هزینه دادرسی موثر نیست، اما در مراحل بعدی رسیدگی موثر است.
- ۴) در هر دو مورد، موثر است.

گزینه ۳ پاسخ می باشد.

وفق بند د از ماده ۱ بخشنامه «یکنواخت سازی اخذ هزینه های دادرسی طبق قانون وصول برخی از درآمدهای دولت مصوب ۱۳۷۳» هزینه دادرسی در دعاوی مالی غیر منقول و خلع ید از اعیان غیر منقول، موضوع قسمت اخیر بند ۱۲ ماده ۳ قانون مذکور، ارزش خواسته مطابق ارزش معاملاتی املاک در منطقه، تقویم و بر اساس آن هزینه دادرسی اخذ میشود. بنابراین بنظر میرسد در دعاوی غیرمنقول ملاک اخذ هزینه دادرسی قیمت معاملاتی ملک می باشد لیکن از نقطه نظر صلاحیت، ارزش خواسته همان است که خواهان در دادخواست خود تعیین مینماید و رویه قضایی نیز تاکنون بر همین اساس میباشد. البته شاید بتوان با توجه به اینکه وفق این بخشنامه عبارت تقویم نیز آورده شده است برخی اعتقاد به ترجیح گزینه ۴ باشند اما این استدلال ضعیف است زیرا در بخشنامه اخیر الذکر هر چند عبارت تقویم آورده شده است لیکن این عبارت به موضوع قسمت اخیر بند ۱۲ از ماده ۳ قانون وصول برخی از درآمدهای دولت مصوب ۱۳۷۳ استناد شده است که در این قانون صراحتاً ارزش معاملاتی مبنای هزینه دادرسی و لاغیر و از طرفی منظور از تقویم استناد به تقویم کمیسیون تقویم املاک موضوع ماده (۶۴) قانون مالیاتهای مستقیم مصوب ۱۳۶۶ بوده است. مشابه این سوال در آزمونهای مفهومی مهارتی داداستان نیز طرح گردیده است که مستند آن متعاقبا اعلام خواهد شد.

۳۳- در صورت فسخ کدام یک از قرارهای زیر در دادگاه تجدید نظر استان، همان دادگاه تجدید نظر ملزم به رسیدگی ماهیتی می باشد؟

- ۱) کلیه قرار های دادگاه بدوی
- ۲) قرار رد دادخواست ورود شخص ثالث، قرار رد دادخواست جلب شخص ثالث
- ۳) قرار عدم استماع دعوا، قرار عدم اهلیت خوانده
- ۴) قرار ابطال دادخواست تجدید نظر، قرار رد دعوا

گزینه ۲ پاسخ می باشد.

اگر رای مورد تجدید نظر به همراه قرار رد دادخواست جلب شخص ثالث و قرار رد دادخواست ورود ثالث صادر گردد و حکم بدوی به همراه این قرارها فسخ شود، دادگاه تجدیدنظر نسبت به همه موارد خود رسیدگی ماهوی می نماید. همین استدلال در مورد قرار رد دادخواست ورود ثالث صدق می نماید. (عطف به ماده ۱۴۰ از قانون آیین دادرسی مدنی) مشابه این سوال در آزمونهای مفهومی مهارتی داداستان نیز طرح گردیده است که مستند آن متعاقبا اعلام خواهد شد.

۳۴- چنانچه وجه نقد محکوم علیه نزد ثالث بازداشت شود، اما ثالث از تسلیم آن به مامور اجرا خودداری نماید، مامور اجرا کدام اقدام زیر را انجام میدهد؟

۱) به میزان وجه مزبور ، از دارایی ثالث توقیف خواهد شد

۲) باید وجه توقیف شده به دستور دادگاه آزاد شده و مال دیگری از محکوم علیه معرفی گردد.

۳) محکوم علیه، باید علیه ثالث اقامه دعوی مطالبه وجه نماید.

۴) محکوم له ، باید علیه ثالث اقامه دعوی مطالبه وجه نماید.

گزینه ۱ پاسخ می باشد.

به موجب ماده ۹۴ از قانون اجرای احکام مدنی هرگاه شخص ثالث از تادیه وجه نقد یا طلب حال که نزد او توقیف شده است امتناع نماید، به میزان وجه مزبور از دارایی او توقیف خواهد شد. مشابه این سوال در آزمونهای مفهومی مهارتی داداستان نیز طرح گردیده است که مستند آن متعاقباً اعلام خواهد شد.

۳۵- چنانچه در دعوای زوجیت حکم دادگاه تجدید نظر ، علیه خواهان صادر شود اما این حکم، پس از اعاده دادرسی ، فسخ و حکم بر اثبات زوجیت صادر شود، محکوم علیه این حکم چه اقدامی می تواند انجام دهد؟

۱) فقط می تواند نسبت به حکم اثبات زوجیت ، مجدداً اعاده دادرسی نماید.

۲) فقط می تواند دعوای خسارت اقامه نماید.

۳) می تواند نسبت به این حکم فرجام خواهی نماید.

۴) حق هیچ اقدامی ندارد زیرا حکم قطعی و امر مختومه شده است.

گزینه ۳ پاسخ می باشد.

موافق با ماده ۴۳۸ از قانون آیین دادرسی مدنی حکمی که پس از اعاده دادرسی در خصوص اثبات زوجیت از دادگاه تجدیدنظر صادر میشود از حیث شکایت تابع مقررات قواعد عام است و این حکم وفق بند الف از ماده ۳۶۷ قانون آیین دادرسی مدنی قابل فرجام می باشد. مشابه این سوال در آزمونهای مفهومی مهارتی داداستان نیز طرح گردیده است که مستند آن متعاقباً اعلام خواهد شد.

۳۶- کدام مورد در خصوص گزارش اصلاحی، صحیح است؟

۱) مانند حکم دادگاه به موقع اجرا گذاشته می شود قابل تجدید نظر نیست، مگر اینکه از شورای حل اختلاف صادر شده باشد.

۲) حکم تلقی می شود و قابل تجدید نظر است

۳) حکم تلقی می شود و پس از قطعیت ، اعتبار امر مختومه دارد

۴) مانند حکم دادگاه به موقع اجرا گذاشته می شود و قابل واخواهی و تجدید نظر خواهی نیست

گزینه ۴ پاسخ می باشد.

در دعوایی که با سازش خاتمه پیدا می کند و دادگاه اقدام به صدور گزارش اصلاحی می نماید و این گزارش اصلاحی مانند احکام دادگاه ها به موقع اجرا گذاشته می شود و از آنجا که رای شمرده نمی شود قابلیت تجدیدنظر، فرجام، اعاده دادرسی و اعتراض ثالث ندارد اما می تواند موضوع دعوای بطلان یا فسخ قرار گیرد. مشابه این سوال در آزمونهای مفهومی مهارتی داداستان نیز طرح گردیده است که مستند آن متعاقباً اعلام خواهد شد.

۳۷- اعاده دادرسی طاری ، در کدام مرجع مورد رسیدگی قرار می گیرد؟

- ۱) دادگاهی که دعوا در آن مطرح است مگر اینکه درجه دادگاه پایین تر از دادگاهی باشد که رأی مورد اعاده دادرسی را صادر کرده است.
  - ۲) دیوان عالی کشور
  - ۳) دادگاه صادر کننده حکم مورد درخواست اعاده دادرسی
  - ۴) دادگاهی که در آنجا ، حکم به عنوان دلیل ابراز شده است.
- گزینه ۳ پاسخ می باشد.

مطابق با ماده ۴۳۴ قانون آیین دادرسی مدنی رسیدگی به اعاده دادرسی اعم از اصلی یا طاری در دادگاهی انجام می شود که حکم قطعی مورد اعاده دادرسی را صادر نموده باشد. مشابه این سوال در آزمونهای مفهومی مهارتی داداستان نیز طرح گردیده است که مستند آن متعاقبا اعلام خواهد شد.

۳۸- چنانچه هیئت سه نفره داوری متشکل از داور اختصاصی هر یک از طرفین و داور مرضی الطرفین تعیین شود ، در مورد عزل داور توسط

یکی از طرفین کدام مورد صحیح است؟

- ۱) هیچ یک از طرفین نمی تواند هیچ یک از داوران را عزل نماید.
  - ۲) هر یک می تواند داور اختصاصی خود را عزل نماید مگر اینکه صریحاً حق عزل را ساقط نموده باشد.
  - ۳) هر یک می تواند داور اختصاصی خود و داور مرضی الطرفین را عزل نماید.
  - ۴) هر یک فقط می تواند داور اختصاصی خود را عزل نماید.
- گزینه ۱ پاسخ می باشد

در فرض سوال هیچ یک از طرفین ، نمی توانند داور اختصاصی یا مرضی الطرفین خود را به تنهایی عزل نمایند. (وفق ماده ۴۷۲ از قانون آیین دادرسی مدنی). مشابه این سوال در آزمونهای مفهومی مهارتی داداستان نیز طرح گردیده است که مستند آن متعاقبا اعلام خواهد شد.

۳۹- در مرحله اجرای حکم قطعی محکومیت به پرداخت وجه و عدم امکان استیفای محکوم به ، در کدام صورت محکوم علیه حبس نمی شود؟

- ۱) در هر صورت، به تقاضای محکوم له حبس می شود
- ۲) ظرف ۳۰ روز از تاریخ ابلاغ اجراییه ، دادخواست اعسار بدهد
- ۳) ظرف ۳۰ روز از تاریخ ابلاغ اجراییه ، کفیل یا وثیقه معرفی کند
- ۴) ظرف ۳ ماه از تاریخ ابلاغ حکم قطعی ، دادخواست اعسار بدهد

گزینه ۲ پاسخ می باشد.

این سوال از قسمت دوم ماده ۳ از قانون جدید نحوه اجرای محکومیت های مالی طرح شده است که مقرر گردیده است چنانچه محکوم علیه تاسی روز پس از ابلاغ اجراییه ضمن ارایه صورت اموال دعوای اعسار اقامه کند حبس نمی گردد. مشابه این سوال در آزمونهای مفهومی مهارتی داداستان نیز طرح گردیده است که مستند آن متعاقبا اعلام خواهد شد.

۴۰- در صورتی که یکی از دو قاضی شعبه تجدید نظر دیوان عدالت اداری، به اشتباه شکلی خود در رأیی که صادر نموده پی ببرد، چه اقدامی باید انجام دهد؟

- ۱) مراتب را با ذکر دلیل به رئیس دیوان اعلام و رئیس دیوان می تواند پرونده را جهت رسیدگی مجدد به شعبه هم عرض ارجاع دهد
  - ۲) هیچ اقدامی نمی تواند انجام دهد
  - ۳) مراتب را با ذکر دلیل به رئیس دیوان اعلام و رئیس دیوان پرونده را نزد رئیس قوه قضاییه می فرستد
  - ۴) مراتب را با ذکر دلیل به رئیس دیوان اعلام و در هر حال، پرونده باید جهت رسیدگی مجدد به شعبه هم عرض ارجاع شود.
- گزینه ۴ پاسخ می باشد.

مطابق با ماده ۷۵ از قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۹۲ در فرض سوال مراتب با ذکر دلیل به رئیس دیوان عدالت اداری اعلام می شود و در هر حال به شعبه هم عرض جهت رسیدگی و صدور رای ارجاع می گردد. مشابه این سوال در آزمونهای مفهومی مهارتی داداستان نیز طرح گردیده است که مستند آن متعاقباً اعلام خواهد شد.

"حقوق تجارت":

- ۴۱- کدام مورد در خصوص خرید لوازم خانگی توسط تاجر برای جهیزیه دختر خود از مغازه خرده فروشی، صحیح است؟
- ۱) به هیچ وجه تجاری نیست
  - ۲) چنانچه ثمن از صندوق تجارتخانه پرداخت شود، مشمول عمل تجاری است
  - ۳) در صورتی که فروشنده تاجر باشد، عمل تجاری است
  - ۴) عمل تجاری محسوب می شود.
- گزینه ۱ پاسخ می باشد.

۴۲- متصدی حمل و نقل، کار حمل را به دیگری واگذار نموده است. در صورت بروز حوادث، کدام مورد صحیح است؟

- ۱) با متصدی بعدی، متضامناً مسئول است
  - ۲) شخصاً مسئول بوده و حق رجوع به متصدی بعدی محفوظ است
  - ۳) هیچ مسئولیتی نداشته و متصدی بعدی، مسئولیت مستقیم دارد
  - ۴) شخصاً مسئول بوده و نمی تواند به متصدی بعدی رجوع کند
- گزینه ۲ پاسخ می باشد.

۴۳- چنانچه دوره مدیریت اعضای هیئت مدیره شرکت سهامی پایان یابد، کدام مورد صحیح است؟

- ۱) مدیران حق دخالت در امور اجرایی شرکت را دارند، ولی معاملات آنها برای شرکت، تنها با تنفیذ مجمع عمومی معتبر است
  - ۲) مدیران مجاز به انجام امور شرکت، به جز امور کلان هستند
  - ۳) اختیارات هیئت مدیره، کماکان به قوت خود باقی است
  - ۴) مدیران مجاز به انجام اعمال حقوقی بجز امور اداری و روزمره شرکت نمی باشند
- پاسخ: گزینه ۳ صحیح است.

۴۴- چنانچه مجمع عمومی عادی، بدون رعایت حد نصاب قانونی تشکیل و مدیران را انتخاب نماید، این انتخاب .....

- (۱) بی اعتبار بوده و اعمال حقوقی چنین مدیرانی در برابر ثالث، کان لم یکن می باشد
  - (۲) و اعمال حقوقی چنین مدیرانی در برابر ثالث، باطل ولی نسبت به شرکت و سهامداران معتبر است
  - (۳) قابل ابطال در دادگاه بوده، ولی اعمال حقوقی چنین مدیرانی در برابر ثالث، دارای اعتبار است
  - (۴) و اعمال حقوقی چنین مدیرانی در برابر ثالث و شرکت، معتبر و غیر قابل ابطال می باشد
- گزینه ۳ پاسخ می باشد.

۴۵- مطالبه وجه چک از طریق اجرای ثبت، علیه چه کسی (کسانی) امکان پذیر است؟

- (۱) صادر کننده
  - (۲) صادر کننده و ضامن وی
  - (۳) صادر کننده و ضامن وی و ظهر نویس
  - (۴) صادر کننده و ظهر نویس
- گزینه ۱ پاسخ می باشد.

۴۶- بانک مکلف است به محض ارائه چک، .....، سند را کارسازی کند.

- (۱) حداکثر تا ۶ ماه از تاریخ صدور آن
  - (۲) تنها در تاریخ مندرج در آن
  - (۳) بدون توجه به تاریخ مندرج در آن
  - (۴) در تاریخ مندرج در آن یا پس از آن تاریخ
- گزینه ۴ پاسخ می باشد.

۴۷- انتشار اوراق مشارکت، با مجوز کدام نهاد صورت می گیرد؟

- (۱) سازمان بورس اوراق بهادار
  - (۲) بانک مرکزی
  - (۳) بانک کارگزار انتشار اوراق مشارکت
  - (۴) وزارت امور اقتصادی و دارایی
- گزینه ۲ پاسخ می باشد.

۴۸- تقویم آورده غیر نقدی در «شرکت های سهامی» و در «شرکت با مسئولیت محدود» به ترتیب از کدام طریق انجام می شود؟

- (۱) کارشناسان رسمی دادگستری - کارشناسان رسمی دادگستری
  - (۲) توافق شرکا - توافق شرکا
  - (۳) کارشناسان رسمی دادگستری - توافق شرکا
  - (۴) توافق شرکا - کارشناسان رسمی دادگستری
- گزینه ۳ پاسخ می باشد.

۴۹- کدام مورد در خصوص کسی که جدیداً وارد شرکت تضامنی می شود ، صحیح است؟

- ۱) فقط در صورتی مسئول قروض قبل از ورود خود خواهد بود که در قرارداد انتقال ، شرط شده باشد
  - ۲) مسئول قروض قبل از ورود و بعد از ورود خود خواهد بود
  - ۳) فقط مسئول قروض بعد از ورود خود خواهد بود
  - ۴) به هیچ وجه ، مسئول قروض قبل از ورود خود نخواهد بود
- گزینه ۲ پاسخ می باشد.

۵۰- در حقوق ایران ، کدام یک از موضوعات زیر ، به عنوان آورده در شرکت با مسئولیت محدود ، نمی تواند در نظر گرفته شود؟

- ۱) حقوق ارتفاقی
  - ۲) حق اختراع
  - ۳) سرقفلی
  - ۴) نفوذ سیاسی
- گزینه ۴ پاسخ می باشد.

۵۱- کدام مورد در خصوص شرکت های سهامی ، صحیح است ؟

- ۱) تضمین یا تعهد وام مدیران ، توسط شرکت ، معتبر است
  - ۲) دریافت وام یا اعتبار مدیران از شرکت ، خود به خود باطل است، مگر در مورد بانک ها و شرکت های مالی و اعتباری و با رعایت قیود و شرایط عادی و جاری
  - ۳) معامله مدیران شرکت سهامی با شرکت در صورت تصویب مجمع عمومی در مقابل اشخاص ثالث ، معتبر نیست
  - ۴) معاملات مدیران که متضمن رقابت با شرکت باشد ، باطل است
- گزینه ۲ پاسخ می باشد.

۵۲- اگر مدیران یک شرکت تجاری چکی صادر و با عدم پرداخت مواجه شود ، کدام مورد صحیح است؟

- ۱) مدیران و شرکت ، در قبال دارنده ، مسئولیت تضامنی نخواهند داشت ، مگر اینکه ظهر چک را به عنوان ضامن امضا کرده باشند
  - ۲) فقط شرکت ، مسئول پرداخت خواهد بود
  - ۳) مدیران به لحاظ حقوقی ، هیچ گونه مسئولیتی نخواهند داشت
  - ۴) مدیران امضا کننده و شرکت ، در قبال دارنده ، مسئولیت تضامنی خواهند داشت
- گزینه ۴ پاسخ می باشد.

۵۳- کدام مورد در خصوص تاریخ توقف تاجر ، صحیح است؟

- ۱) تاریخ توقف تعیین شده در حکم ورشکستگی ، در قبال اشخاصی که در دادرسی شرکت نداشته اند، قابل استناد نیست
  - ۲) تا یک سال قبل از تاریخ صدور حکم ورشکستگی قابل تعیین است
  - ۳) فقط می تواند برای دو سال قبل از تاریخ صدور حکم ورشکستگی یا کمتر ، تعیین شود
  - ۴) اگر در حکم معین نشده باشد ، تاریخ صدور حکم ورشکستگی ، تاریخ توقف محسوب می شود
- گزینه ۴ پاسخ می باشد.

- ۵۴- چنانچه شخص حقوقی پس از محکومیت قطعی ، قادر به پرداخت محکوم به نباشد، ..... .
- ۱) شخص حقوقی نمی تواند دادخواست اعسار بدهد و تنها مجاز به تقدیم دادخواست ورشکستگی می باشد
  - ۲) می تواند دادخواست اعسار بدهد
  - ۳) مدیران شخص حقوقی باید ورشکستگی خود و شخص حقوقی را اعلام کند.
  - ۴) شخص حقوقی تجاری باید دادخواست توقف و شخص حقوقی غیر تجاری باید دادخواست اعسار بدهد
- گزینه ۱ پاسخ می باشد.

- ۵۵- کدام مورد در خصوص کسر اندوخته قانونی (۱/۲۰)، به ترتیب در « شرکت های سهامی » و « شرکت با مسئولیت محدود » صحیح است؟
- ۱) اختیاری است - اختیاری است
  - ۲) اجباری است - اختیاری است
  - ۳) اجباری است - اجباری است
  - ۴) اختیاری است - اجباری است
- گزینه ۳ پاسخ می باشد.

- ۵۶- مدیران در « شرکت های سهامی » و « شرکت با مسئولیت محدود »، به ترتیب از بین چه کسانی انتخاب می شوند؟
- ۱) غیر سهامداران - شرکا
  - ۲) سهامداران - شرکا و غیر شرکا
  - ۳) سهامداران - شرکا
  - ۴) سهامداران و غیر سهامداران - شرکا
- گزینه ۲ پاسخ می باشد.

- ۵۷- هرگاه تاجر ورشکسته بعد از توقف ، مالی از اموال خود را به دیگری هبه نماید ، معامله مزبور از نظر حقوقی چه وضعیتی دارد؟
- ۱) قابل فسخ
  - ۲) قابل ابطال
  - ۳) غیر نافذ
  - ۴) باطل
- گزینه ۴ پاسخ می باشد.

- ۵۸- اولین انتقال «برات» و «چک» به دیگری ، به ترتیب از کدام طریق صورت می گیرد؟
- ۱) ظهر نویسی یا قبض و اقباض - ظهر نویسی یا قبض و اقباض
  - ۲) ظهر نویسی - ظهر نویسی
  - ۳) ظهر نویسی - ظهر نویسی یا قبض و اقباض
  - ۴) ظهر نویسی یا قبض و اقباض - ظهر نویسی
- گزینه ۳ پاسخ می باشد.

۵۹- کدام مورد در خصوص معاملاتی که تاجر ورشکسته بعد از صدور حکم راجع به تصدیق قرارداد ارفاقی و قبل از صدور حکم بطلان یا فسخ آن قرارداد انجام داده است، صحیح می باشد؟

(۱) در صورتی که معلوم شود به قصد اضرار بوده و به ضرر طلبکاران هم باشد ، باطل است

(۲) به هیچ وجه باطل نمی شود

(۳) در صورتی که به مصلحت طلبکاران نباشد، باطل می شود

(۴) در صورتی که معلوم شود به قصد فرار از دین بوده باطل می شود

گزینه ۱ پاسخ می باشد.

۶۰- ظهر نویسی چک به هنگام ظهر نویسی در چک شرط عدم مسئولیت نموده است . کدام مورد در خصوص این شرط ، صحیح است؟

(۱) باطل است

(۲) صحیح است و در مقابل همه دارندگان (مستقیم و غیر مستقیم) ، قابل استناد است

(۳) صحیح است ولی فقط در مقابل دارنده مستقیم ، قابل استناد است

(۴) قابل ابطال است

گزینه ۲ پاسخ می باشد.

"اصول فقه "

نقد و نظر: سوالات درس اصول استنباط در آزمون سال ۹۵ از همان الگوی طرح سوال در سال گذشته تبعیت می کرد. به این معنا که بیشتر سوالات ناظر به مواد قانون و مسایل حقوقی به ویژه مسائل حقوق مدنی داشت. ۷ سوال از ۲۰ سوال طرح شده، سوال اصولی محض بود و ارتباط نزدیکی با مواد قانونی یا مسایل حقوقی نداشت. از جهت دشواری و سادگی سوالات، درس اصول در آزمون ۹۵، دشوار ارزیابی می شود. به طوری که تحلیل برخی از سوالات مثل سوال ۶۷ و ۷۹ ، نیازمند صرف وقت قابل توجهی است ضمن اینکه اختلاف در مبانی اصولی و دیدگاه های حقوقی نیز می تواند تاثیر بسزایی در انتخاب گزینه صحیح داشته باشد. سوال ۶۲ دارای دو گزینه صحیح است، و این احتمال در مورد سوال ۷۱ نیز وجود دارد. در هر حال باید تا ارایه پاسخ نهایی و رسمی صبر نمود.

۶۱- کدام مورد، بیان کننده حکم تکلیفی است ؟

(۱) متعاملین باید برای معامله اهلیت داشته باشند

(۲) عین مستاجر باید معین باشد

(۳) عاقد باید عاقل و بالغ و قاصد باشد

(۴) امین باید عین مالی را که دریافت کرده است رد نماید

گزینه ۴ پاسخ می باشد.

احکام تکلیفی عبارتند از ۵ حکم وجوب، حرمت، اباحه، استحباب و کراهت. این احکام مستقیماً به افعال مکلفین مربوط می شوند. گزینه ۴، بیانگر حکم تکلیفی وجوب است. اما در سایر گزینه ها، حکم وضعی «شرطیت» بیان شده است.

۶۲- کدام مورد، بیان کننده حکم وضعی است؟

- ۱) هر یک از پدر و جد پدری نسبت به اولاد خود ولایت دارند
- ۲) وصی باید بر طبق وصایای موصی رفتار کند
- ۳) عقد بیع، باع را به تسلیم مبیع ملزم می نماید
- ۴) بعد از فوت واهب یا متهب، رجوع ممکن نیست

گزینه ۱ پاسخ می باشد.

احکام وضعی، احکامی هستند که مستقیماً به افعال تعلق نمی گیرند بلکه با تعیین وضعیت خاصی برای شخص یا چیزی، به نحو غیر مستقیم بر افعال اثر می گذارند. ضمان، مالکیت، زوجیت، بطلان، صحت از مهمترین احکام وضعی می باشند. همچنین وکالت و ولایت نیز حکم وضعی محسوب می شوند. گزینه ۱ بیان کننده حکم وضعی ولایت است و از سایر گزینه ها مناسب تر به نظر می رسد. البته بعید نیست که گزینه ۴ را نیز بیانگر حکم وضعی بدانیم چرا که «ممکن نبودن رجوع از هبه برای واهب یا متهب بعد از فوت» به معنای حرمت تکلیفی آن نمی باشد بلکه به معنای مانعیت فوت برای رجوع و بی تاثیر بودن رجوع بعد از فوت است و مانعیت و عدم تاثیر از احکام وضعی محسوب می شود. با این وجود، احتمال می دهیم که طراح به گزینه ۱، نظر داشته است.

۶۳- در کدام مورد مخصص از نوع صفت است؟

- ۱) هر گونه حفاری و کاوش، به قصد به دست آوردن اموال تاریخی و فرهنگی ممنوع است
- ۲) هر صلح نافذ است جز صلح بر امری که غیر مشروع باشد
- ۳) هر زنی را که خالی از موانع نکاح باشد، می توان خواستگاری کرد
- ۴) هر یک از زن و مرد می تواند برای عقد نکاح، وکالت به غیر دهد

گزینه ۳ پاسخ می باشد.

عبارت « که خالی از موانع نکاح باشد» عبارت وصفی محسوب می شود که دایره عموم « هر زنی» را محدود ساخته است. در گزینه ۱ مخصص از نوع متمم است. در گزینه ۲ مخصص از نوع استثنا است و در گزینه ۴، عام، مخصص لفظی ندارد.

۶۴- کدام مورد، دارای مفهوم وصف است؟

- ۱) نکاح مسلمه یا غیرمسلم، جایز نیست.
- ۲) غاصب مسئول هرنقص و عیبی است که در زمان تصرف او، به مال مغضوب وارد شده باشد.
- ۳) ثمره و حاصل مادام که چیده یا درو نشده است، غیر منقول است
- ۴) از حیث احکام عیب، ثمن شخصی مثل مبیع شخصی است

گزینه ۲ پاسخ می باشد.

عبارت «که در زمان تصرف او»، در گزینه ۲، عبارت وصفی و قید احترازی محسوب می شود. در گزینه ۱، وصف وجود ندارد و از مصادیق لقب است. گزینه ۳؛ واجد مفهوم غایت است. و عبارت از حیث احکام عیب، وصف از نوع متمم است و مفهوم مخالف ندارد.

۶۵- مطابق ماده ۳۱۰ قانون مدنی «اگر کسی که مالی به عاریه یا به ودیعه و امثال آنها در دست اوست منکر گردد، از تاریخ انکار در حکم غاصب

است» با توجه به ماده ۳۰۸ قانون مدنی که غصب را استیلاء بر حق غیر به نحو عدوان معرفی کرده است، ماده ۳۱۰ ناظر به کدام مورد است؟

(۱) اماره قضایی

(۲) فرض قانونی

(۳) اماره قانونی

(۴) اصل عملی

گزینه ۲ پاسخ می باشد.

فرض قانونی در واقع نوعی مجاز حقوقی است و قانونگذار برای دست یافتن به نتیجه مد نظر خود چشم بر واقعیت می بندد مثلاً مطلقه رجعیه را زوجه محسوب می کند یا چیزی را که حقیقتاً از موضوع غصب خارج است غصب می داند همانند ماده ۳۱۰ ق.م.

۶۶- در باره استصحاب قهقری (مقلوب)، کدام مورد صحیح است؟

(۱) فقط در استنباط معانی الفاظ، حجت است

(۲) مطلقاً حجت است

(۳) فقط در استنباط احکام، حجت است

(۴) مطلقاً حجت نیست

گزینه ۱ پاسخ می باشد.

استصحاب قهقری بدین معنا است که ما با یقین فعلی خود، شک سابق را از بین ببریم. یعنی یقین فعلی خود را به ماقبل سرایت بدهیم. استصحاب قهقری حجت نیست. البته به نظر برخی از اصولیین و همچنین مطابق آنچه که در کتاب دکتر محمدی ذکر شده، در خصوص معانی الفاظ، استصحاب قهقری حجت است، هر چند با توجه به اصل عدم نقل، نوبت به چنین استصحابی نمی رسد.

۶۷- بعد از فروش سهم یکی از دو شریک مال غیر منقول، دو حادثه رخ می دهد: اقاله متبایعین و اخذ به شفعه توسط شفیع، اگر تاریخ اقاله و

اخذ به شفعه مجهول باشد، حصه مبیعه از آن چه کسی است؟

(۱) شفیع اگر اقاله، معامله نباشد

(۲) فروشنده اگر اقاله، معامله نباشد

(۳) شفیع اگر اقاله، معامله باشد

(۴) مشتری اگر اقاله، معامله باشد

گزینه ۳ پاسخ می باشد.

چنانکه می دانید در مورد ماهیت اقاله اختلاف نظر وجود دارد. برخی آن را معامله ای مستقل می دانند و برخی دیگر اقاله را صرفاً فسخ و انحلال همان عقد سابق می دانند. همچنین می دانید که هر معامله ای که بعد از بیع اول صورت گیرد، بوسیله اخذ به شفعه باطل می شود. حال اگر اقاله را معامله بدانیم، و با استناد به اصل تاخر حادث، اخذ به شفعه را موخر از اقاله فرض کنیم، اقاله توسط اخذ به شفعه باطل شده و شفیع، مالک حصه مبیعه خواهد بود. همچنین اگر اصل تاخر حادث نسبت به اقاله اجرا شود و اقاله را موخر از اخذ به شفعه بدانیم، در این صورت نیز بدون تردید، اقاله بی اثر خواهد بود و شفیع، مالک حصه مبیعه می شود. چنانکه ملاحظه می کنید اقاله اگر عقد و معامله باشد، خواه موخر از اخذ به شفعه باشد خواه مقدم بر آن، بی اثر است و شفیع به سبب اخذ به شفعه، مالک حصه مبیعه محسوب می شود. بنابراین جهل به تاریخ اقاله و اخذ به شفعه، اگر اقاله معامله باشد، تاثیری ندارد و در هر حال باید شفیع را مالک حصه مبیعه دانست. در حالی که اگر اقاله را صرفاً فسخ و انحلال بیع اول محسوب کنیم، چنین نیست. زیرا اگر اقاله، مقدم بر اخذ به شفعه فرض شود، موثر بوده و دیگر نوبت به اخذ به شفعه نمی رسد و باید فروشنده را مالک حصه مبیعه دانست. و اگر اقاله، موخر از اخذ به شفعه فرض شود، هیچ تاثیری نخواهد

داشت و باید شفیع را مالک حصه مبیعه دانست و مطابق صورت سوال، زمان وقوع هر دو مجهول است و با اصل تاخر حادث هم نمی توان هیچ کدام را مقدم بر دیگری فرض کرد.

با این توضیحات گزینه ۳ مناسب تر به نظر می رسد.

۶۸- مطابق اصل ۳۶ قانون اساسی: «حکم به مجازات و اجرای آن باید تنها از طریق دادگاه صالح و به موجب قانون باشد». همچنین برابر اصل ۱۶۷ قانون اساسی: «قاضی موظف است کوشش کند، حکم هر دعوا را در قوانین مدونه بیابد و اگر نیابد با استناد به منابع معتبر اسلامی یا فتوای معتبر، حکم قضیه را صادر نماید...».

بنا به مراتب فوق، تقدم اصل ۱۶۷ بر ۳۶، از چه بابی است؟

(۱) تخصص

(۲) ورود

(۳) تخصیص

(۴) حکومت

گزینه ۴ پاسخ می باشد.

می توان گفت که اصل ۱۶۷ ق.ا، دایره «قانون» در اصل ۳۶ را تعبداً و مجازاً توسعه داده است و صدور حکم دعوا بر اساس فتاوی معتبر را به منزله صدور حکم مطابق قانون دانسته است. بنابراین اصل ۱۶۷، حاکم بر اصل ۳۶ قانون اساسی است.

۶۹- کدام مورد در خصوص اصله الاباحه، صحیح است؟

(۱) بیانگر حکم ظاهری است و در شبهات تحریمی و وجوبی جاری است

(۲) بیانگر حکم ظاهری است و فقط در شبهات تحریمی جاری است

(۳) بیانگر حکم واقعی است و فقط در شبهات تحریمی جاری است

(۴) بیانگر حکم واقعی است و در شبهات تحریمی و وجوبی جاری است

گزینه ۳ پاسخ می باشد.

اصل اباحه در پاسخ به این سوال مطرح می شود که قاعده اولیه در مورد انجام امور و کارها چیست؟ آیا هر کاری ممنوع است مگر اباحه آن اعلام شود یا هر کاری مباح است مگر ممنوعیت آن اعلام شود. مطابق اصل اباحه از آنجا که خلق اشیاء به منظور انتفاع انسان بوده است لذا قاعده اولیه آن است که تصرفات انسان در زمین و ... مباح باشد مگر اینکه خلافش ثابت شود. اصل اباحه بیان کننده حکم واقعی است و ممنوعیت و حرمت عمل را منتفی می کند. یعنی در خصوص شبهات تحریمی قابل استناد است.

۷۰- اصول لفظی در کدام مورد، قابل استناد است؟

(۱) سنت

(۲) حکم عقل

(۳) اجماع

(۴) بنای عقلا

گزینه ۱ پاسخ می باشد.

اصول لفظیه قواعدی هستند که در فهم مقصود گوینده از «دلیل لفظی»، به کار گرفته می شوند. در میان گزینه های سوال، غیر از گزینه ۱، ما بقی دلیل لفظی محسوب می شوند اما سنت را (سنت قولی) می توان دلیل لفظی و مجرای اصول لفظیه دانست.

۷۱- هر گاه دو معامله تعارض کنند، به گونه ای که تاریخ وقوع یکی از آن دو معلوم و دیگری نامعلوم باشد معامله مزبور چه حکمی دارند؟

- ۱) هر دو باطل می باشند
  - ۲) معامله ای که تاریخ وقوعش نامعلوم است، باطل می باشد
  - ۳) معامله ای که تاریخ وقوعش معلوم است، صحیح می باشد
  - ۴) معامله ای که تاریخ وقوعش نامعلوم است، صحیح می باشد
- گزینه ۳ پاسخ می باشد.

مطابق اصل تاخر حادث، حادثی که تاریخ وقوعش مجهول است باید موخر از حادثی دانست که تاریخ حدوثش، معلوم است. لذا معامله معلوم التاريخ، مقدم فرض می شود و معامله مجهول التاريخ، موخر تلقی می گردد که حسب مورد ممکن است غیر نافذ یا باطل باشد. البته معلوم نیست چرا طراح سوال در گزینه ۲ گفته است معامله ای که تاریخ وقوعش نامعلوم است، باطل می باشد، زیرا این گزینه می تواند لازمه گزینه ۳ باشد و صحیح تلقی گردد. زیرا وقتی معامله ای که تاریخ وقوعش معلوم است را صحیح بدانیم، بدان معناست که معامله ای که تاریخ وقوع آن نامعلوم است، صحیح نباشد. مگر اینکه بگوییم معامله مجهول التاريخ که موخر فرض می شود، باطل نیست و غیر نافذ است. در هر حال بعید نیست گزینه ۲ صحیح معرفی شود که در چنین صورتی، گزینه ۳ نیز قطعاً صحیح خواهد بود.

۷۲- ماده ۶۹۱ ق.م. «ضمان دینی که هنوز سبب آن ایجاد نشده باطل است» ناظر به کدام دلالت است؟

- ۱) دلالت اقتضاء و اشاره به مدلول سیاقی
  - ۲) دلالت تنبیه و ایماء به مدلول سیاقی
  - ۳) دلالت اقتضاء به مدلول سیاقی
  - ۴) دلالت اشاره به مدلول سیاقی
- گزینه ۲ پاسخ می باشد.

دلالت تنبیه از اقسام دلالت های سیاقی و منطوق غیر صریح محسوب می شود. گاه قانونگذار حکم خود را به قید یا وصفی مرتبط می کند که استنباط می شود که آن قید، علت حکم بوده است. در ماده ۶۹۱ ق.م، بطلان ضمان، به فقدان سبب دین ربط داده شده است لذا می توان استنباط کرد که علت بطلان، فقدان سبب دین است. این استنباط مصداق دلالت تنبیه است.

۷۳- ماده ۱۹۵ ق.م. «اگر کسی در حال مستی یا بیهوشی یا در خواب معامله نماید، آن معامله به واسطه فقدان قصد باطل است» حال اگر گفته شود معامله صغیر غیر ممیز باطل است، حکم مزبور مستند به کدام یک از اقسام قیاس است؟

- ۱) قیاس مستنبط العله
  - ۲) قیاس اولویت
  - ۳) قیاس مع الفارق
  - ۴) قیاس منصوص العله
- گزینه ۴ پاسخ می باشد.

هر گاه قانونگذار به صراحت علت حکم خود را در دلیل قانونی بیان نماید و همان علت، در مورد دیگری وجود داشته باشد، می توان حکم قانونی را به آن مورد دیگر به جهت اشتراک در علت، تسری داد. این شیوه استنباط را قیاس منصوص العله می نامند. در ماده ۱۹۵ ق.م، قانونگذار به صراحت علت بطلان معامله را فقدان قصد اعلام می کند و همین علت در معامله صغیر غیر ممیز نیز وجود دارد.

۷۴- کدام یک از مواد قانونی زیر، مفهوم ندارد؟

- ۱) هر گاه مال غیر منقول قابل تقسیمی بین دو نفر مشترک باشد، حق شفعه به وجود می آید. (م. ۸۰۸ ق.م.)
  - ۲) اطفال در صورت ارتکاب جرم، میرا از مسئولیت کیفری هستند (م. ۴۹ ق.م.ا.)
  - ۳) اگر مبيع حیوان باشد، مشتری تا سه روز از حین عقد، اختیار فسخ معامله را دارد. (م. ۳۹۸ ق.م.)
  - ۴) هیچ کس نمی تواند طرق و شوارع عامه و کوچه هایی را که آخر آنها مسدود نیست تملک نماید (م. ۲۴ ق.م.)
- گزینه ۲ پاسخ می باشد.

لقب یعنی موضوع حکم، در علم اصول، مفهوم مخالف ندارد. وقتی گفته می شود «اطفال در صورت ارتکاب جرم میرا از مسئولیت کیفری هستند» نمی توان مفهوم مخالف گرفت و گفت غیر اطفال در صورت ارتکاب جرم، میرا از مسئولیت کیفری نیستند. بلکه این جمله در مورد سایر افراد ساکت است و دلالتی ندارد. به ویژه آنکه غیر اطفال مثل مجانین نیز در صورت ارتکاب جرم میرا از مسئولیت کیفری می باشند. در گزینه ۱ عدد دو به کار رفته است و مفهوم مخالف عدد دارد. در گزینه ۳، جمله شرطی است و مفهوم مخالف شرط دارد. در گزینه ۴، عبارت وصفی « که آخر آنها مسدود نیست» مفهوم مخالف وصف دارد.

۷۵- کدام یک از مواد قانونی زیر، دارای مفهوم است؟

- ۱) زنا با زن شوهر دار یا زنی که در عده رجعیه است، موجب حرمت ابدی است. (م. ۱۰۵۴ ق.م.)
  - ۲) عاریه عقدی است جایز. (م. ۳۳۸ ق.م.)
  - ۳) بیع چیزی که منفعت عقلایی ندارد، باطل است. (م. ۳۴۸ ق.م.)
  - ۴) زن مستقلا می تواند در دارایی خود، هر تصرفی را که بخواهد بکند (م. ۱۱۱۸ ق.م.)
- گزینه ۱ پاسخ می باشد.

عبارت « شوهر دار » و عبارت « که در عده رجعیه است » وصف بوده و مفهوم مخالف آن چنین است: زنا با زن بدون شوهر و زنی که در عده رجعیه نباشد، موجب حرمت ابدی نیست. در گزینه ۲، عاریه، لقب است و مفهوم مخالف ندارد. در گزینه ۳، عبارت « که منفعت عقلایی ندارد» وصف است و فاقد مفهوم مخالف است زیرا وصف در صورتی مفهوم مخالف دارد که علت انحصاری حکم باشد. در حالی که عدم منفعت عقلایی، علت انحصاری حکم بطلان نیست. در گزینه ۴، «زن» لقب است و مفهوم مخالف ندارد.

۷۶- در صورت مفهوم داشتن جمله شرطیه ای دلالت آن در انحصار سببیت از کدام طریق ثابت می شود؟

- ۱) به حکم عقل مستقل
  - ۲) به واسطه وضع
  - ۳) از اطلاق کلام گوینده
  - ۴) با قرینه لفظی
- گزینه ۳ پاسخ می باشد.

برای اینکه یک جمله شرطیه مفهوم مخالف داشته باشد، باید اثبات شود که شرط، تنها علت و سبب جزا و حکم است. با استناد به اطلاق کلام گوینده، می توان نتیجه گرفت که علت و سبب منحصر، همان شرط مذکور است. زیرا اگر قید و شرط دیگری مد نظر او می بود می بایست ذکر می کرد.

۷۷- شرایط استعمال مجازی کدام اند؟

- (۱) عدم تبادر وجوه قرینه لفظی
- (۲) قرینه صارفه و وجود علاقه بین معنای حقیقی و مجازی
- (۳) وجود علاقه مشابهت بین معنای حقیقی و مجازی
- (۴) صحت سلب و وجود قرینه معینه

گزینه ۲ پاسخ می باشد.

برای صحت یک استعمال مجازی دو شرط ضروری است. اول وجود علاقه و کناسبت میان معنای حقیقی و مجازی و دوم وجود قرینه صارفه یا مانعه که به مخاطب بفهماند که گوینده معنای مجازی را اراده کرده است.

۷۸- منظور از «شک» به عنوان یکی از ارکان استصحاب، کدام مورد است؟

- (۱) ظن غیر معتبر و احتمال مساوی
- (۲) خصوص احتمال مساوی
- (۳) وهم و احتمال مساوی
- (۴) احتمال مساوی، ظن غیر معتبر و وهم

گزینه ۴ پاسخ می باشد.

استصحاب دارای دو رکن است. یقین سابق و شک لاحق. منظور از شک لاحق، شک به باقی ماندن حالت سابق است ولی این شک به معنای منطقی آن نیست یعنی صرفاً به معنای احتمال مساوی نیست بلکه هر چیزی که بر خلاف یقین باشد را در بر می گیرد لذا شامل ظن غیر معتبر، احتمال مساوی و نیز موهوم می شود.

۷۹- به موجب قراردادی، یکی از طرفین متعهد به انجام کاری در یک بازه زمانی معین شده است. چنانچه متعهد به تعهد خود در بازه مزبور

عمل نکند و معلوم نباشد که زمان تعیین شده، قید تعهد بوده یا نه، روابط طرفین چگونه قابل تحلیل است؟

- (۱) متعهد له می تواند هم الزام متعهد به انجام تعهد را بخواهد و هم خسارت بگیرد
- (۲) متعهد له فقط می تواند قرارداد را فسخ کند
- (۳) متعهد له فقط می تواند خسارت بگیرد
- (۴) متعهد له فقط می تواند متعهد را به انجام تعهد الزام کند

گزینه ۳ پاسخ می باشد.

می دانیم اگر زمان انجام تعهد؛ قید و رکن تعهد باشد، با گذشت آن زمان، اصل تعهد هم از بین می رود و شخص صرفاً می تواند مطالبه خسارت عدم انجام تعهد را داشته باشد (گزینه ۳) و اگر زمان انجام تعهد، ظرف وقوع تعهد باشد، متعهد له می تواند همچنان مطالبه انجام تعهد را بنماید و نیز خسارت تاخیر در انجام تعهد را مطالبه کند (گزینه ۱). با این حال اگر هیچ قید و قرینه ای دال بر این نباشد که زمان تعیین شده، ظرف وقوع تعهد است یا قید آن، باید به اصول عملیه رجوع نمود. در میان اصول عملیه، ممکن است با استناد به استصحاب گفته شود که بعد از زمان تعیین شده، اگر شک شود که تکلیف به انجام تعهد بر عهده متعهد باقی است یا نه، بقاء آن را مفروض می دانیم (گزینه ۱). لکن به نظر می رسد که پس از گذشت موعد مقرر، شک در بقاء تعهد، ناشی از شک در اقتضاء و قابلیت بقاء تعهد است، و به اصطلاح شک در مقتضی است که اجرای استصحاب در مورد آن دارای ایراد و اشکال است. لذا نمی توان با استناد به استصحاب، شخص را بعد از انقضاء موعد مقرر، مکلف به انجام تعهد دانست. با توجه به توضیحات ذکر شده گزینه ۳؛ مناسب تر از سایر گزینه ها به نظر می رسد. هر چند ممکن است نظر طراح و مبنای اصولی وی چیز دیگری باشد.

۸۰- در تعارض اصل استصحاب با اصل تخییر، به ترتیب، کدام اصل بر دیگری مقدم می شود و از چه بایی؟

(۱) استصحاب-ورود

(۲) تخییر-حکومت

(۳) استصحاب-حکومت

(۴) تخییر-ورود

گزینه ۱ پاسخ می باشد.

در تعارض استصحاب با اصول عملیه، استصحاب مقدم می شود و این تقدم از باب ورود است. توضیح آنکه موضوع اصل تخییر که یک اصل عقلی است، شک و تخییر بین دو حکم و خوب و حرمت است. تعیین وقتی هیچ مرجعی در بین نباشد و ما مردد بین خوب و حرمت انجام کاری باشیم. روشن است که با وجود استصحاب، این موضوع از بین می رود به عبارت دیگر استصحاب وارد بر تخییر عقلی است. زیرا ورود به معنای انعدام موضوعی است.

"حقوق جزای عمومی و اختصاصی":

۸۱- ملاک شرکت در جرم، در قانون مجازات اسلامی چیست؟

(۱) شرکت در عملیات اجرایی جرم.

(۲) مشارکت در عملیات اجرایی جرم و مستند بودن جرم به رفتار مرتکب.

(۳) هرکس عالماً، عامداً با دیگری در ارتکاب جرم مشارکت نماید.

(۴) جرم ارتكابی مستند به عمل همه آنها باشد.

گزینه ۲ پاسخ می باشد.

این نکته بارها در کلاس جزا (به شیوه مفهومی و رمز نگاری) و در سوالات و درسنامه آزمون های مفهومی مهارتی مورد تاکید بوده است که جزییات آن در فایل تطبیق مستند ذکر می شود.

ماده ۱۲۵- هر کس با شخص یا اشخاص دیگر در عملیات اجرائی جرمی مشارکت کند و جرم، مستند به رفتار همه آنها باشد خواه رفتار هر یک به تنهایی برای وقوع جرم کافی باشد خواه نباشد و خواه اثر کار آنان مساوی باشد خواه متفاوت، شریک در جرم محسوب و مجازات او مجازات فاعل مستقل آن جرم است.....

۸۲- مسئولیت کیفری به علت رفتار دیگری، با کدام شرایط محقق می شود؟

(۱) شخص به طور قانونی یا قراردادی، مسئول اعمال دیگری باشد و در رابطه با نتیجه رفتار دیگری، مرتکب تقصیر شود.

(۲) شخص به طور قانونی، مسئول اعمال دیگری باشد یا در رابطه با نتیجه رفتار ارتكابی دیگری، مرتکب تقصیر شود.

(۳) شخص به طور قانونی، مسئول اعمال دیگری باشد و در رابطه با نتیجه رفتار دیگری، مرتکب تقصیر شود.

(۴) شخص به طور قانونی یا قراردادی، مسئول اعمال دیگری باشد یا در رابطه با نتیجه رفتار دیگری، مرتکب تقصیر شود.

گزینه ۲ پاسخ می باشد.

این نکته بصورت نموداری در کلاس حقوق جزا به شیوه مفهومی و رمز نگاری تدریس شده است و در آزمون های مفهومی مهارتی نیز مطرح شده است که جزییات آن در فایل تطبیق مستند ذکر می شود.

ماده ۱۴۲- مسؤولیت کیفری به علت رفتار دیگری تنها در صورتی ثابت است که شخص به طور قانونی مسؤول اعمال دیگری باشد یا در رابطه با نتیجه رفتار ارتكابی دیگری، مرتکب تقصیر شود.

۸۳- "الف" به قصد قتل "ب" تیری به سمت او شلیک می کند که به علت اشتباه ، به "ج" اصابت می کند. لیکن مجنی علیه پس از درمان از مرگ نجات پیدا می کند. "الف" به کدام اتهام تحت تعقیب قرار می گیرد؟

- (۱) جنایت خطی محض
(۲) جرم عقیم
(۳) شروع به جرم قتل عمدی
(۴) ایراد جرح و صدمات عمدی

گزینه ۱ پاسخ می باشد.

سوال مبهم است با این وجود گزینه ۱ ترجیح دارد.

۸۴- کدام یک از قوانین زیر، نسبت به جرایم سابق بر وضع قانون، فوراً اجرا می شود؟

- (۱) قانونی که مدت زمان اعلام عقیده بازپرس را درباره صدور قرار مناسب افزایش دهد.
(۲) قانونی که مدت زمان مرور زمان تعقیب را افزایش دهد.
(۳) قانونی که مدت زمان تحت نظر متهمان را کاهش دهد.
(۴) قانونی که مدت زمان اعتراض به قرار تعلیق تعقیب را کاهش دهد.

گزینه ۳ پاسخ می باشد.

سوال اختلافی است و البته گزینه ۲ و صدر سوال با ماده ۱۱ به ظاهر همخوانی دارند.

ماده ۱۱- قوانین زیر نسبت به جرائم سابق بر وضع قانون، فوراً اجرا می شود:

الف- قوانین مربوط به تشکیلات قضائی و صلاحیت.

ب- قوانین مربوط به ادله اثبات دعوی تا پیش از اجرای حکم.

پ- قوانین مربوط به شیوه دادرسی.

ت- قوانین مربوط به مرور زمان.

تبصره - در صورتی که در مورد بند(ب) حکم قطعی صادر شده باشد، پرونده برای بررسی به دادگاه صادرکننده حکم قطعی ارسال می شود.

۸۵- چنانچه قابل گذشت بودن جرمی در قانون تصریح نشده باشد، کدام یک از موارد زیر، صحیح است؟

- (۱) شاکی می تواند به طور مشروط گذشت کند، در این صورت، متهم با قرار تامین مناسب آزاد می شود.
(۲) شاکی مطلقاً نمی تواند گذشت کند.
(۳) شاکی می تواند تا قبل از صدور کیفرخواست درخواست ترک تعقیب کند.
(۴) اگر جرم از حق الناس و شرعاً قابل گذشت باشد، شاکی می تواند گذشت کند.

گزینه ۴ پاسخ می باشد.

این سوال با توجه به نص ماده ۱۰۳ می باشد و در کلاس جزا به شیوه مفهومی و رمز نگاری و در سوالات و درسنامه آزمون های مفهومی مهارتی مورد تاکید بوده است که جزییات آن در فایل تطبیق مستند ذکر می شود.

ماده ۱۰۳- چنانچه قابل گذشت بودن جرمی در قانون تصریح نشده باشد، غیرقابل گذشت محسوب می شود مگر اینکه از حق الناس بوده و شرعاً قابل گذشت باشد.

۸۶- در جرایم مستوجب حد، مرتکب با کدام شرایط زیر، مسئول است؟

- ۱) علاوه برداشتن علم، قصد و شرایط مسئولیت کیفری، به حرمت شرعی رفتار ارتكابی نیز آگاه باشد.
- ۲) علاوه بر داشتن علم و قصد، مرتکب در صورتی مسئولیت کیفری دارد که به حرمت شرعی رفتار ارتكابی نیز آگاه و متوجه باشد.
- ۳) علاوه بر علم، به موضوع جرم، باید قصد او در ارتكاب عمل مجرمانه احراز حایز شرایط عامه تکلیف باشد.
- ۴) علاوه بر علم، به موضوع جرم، باید قصد او در ارتكاب جرم احراز و مرتکب به حرمت شرعی آگاه و متوجه باشد.

گزینه ۱ پاسخ می باشد.

این سوال با توجه به نص ماده ۲۱۷ می باشد و در کلاس جزا به شیوه مفهومی و رمز نگاری و در سوالات و درسنامه های آزمون های مفهومی مهارتی مورد تاکید بوده است که جزییات آن در فایل تطبیق مستند ذکر می شود.

ماده ۲۱۷- در جرائم موجب حد، مرتکب در صورتی مسؤل است که علاوه بر داشتن علم، قصد و شرایط مسؤولیت کیفری به حرمت شرعی رفتار ارتكابی نیز آگاه باشد.

۸۷- کدام مورد در خصوص مرتکبان جرایمی که نوع یا میزان تعزیر آنها در قوانین موضوعه تعیین نشده است، صحیح است؟

- ۱) به علت حاکمیت اصل قانونی بودن جرم و مجازات، قابل تعقیب و مجازات نمی باشند.
- ۲) به تدابیر جایگزین مجازات محکوم می گردند.
- ۳) به کیفر جایگزین مجازات حبس محکوم می شوند.
- ۴) به علت ارتكاب عمل حرام، به نظر قاضی محکمه تعزیر می شوند.

گزینه ۳ پاسخ می باشد.

ماده ۶۹- مرتکبان جرائمی که نوع یا میزان تعزیر آنها در قوانین موضوعه تعیین نشده است به مجازات جایگزین حبس محکوم می گردند.

این سوال با توجه به نص ماده ۶۹ می باشد و در کلاس جزا به شیوه مفهومی و رمز نگاری و در سوالات و درسنامه های آزمون های مفهومی مهارتی مورد بارها تاکید بوده است که جزییات آن در فایل تطبیق مستند ذکر می شود.

۸۸- ارتكاب کدام یک از جرایم زیر، در دوران تعلیق مجازات، موجب لغو محکومیت تعلیقی نمی شود؟

- ۱) شرب خمر
- ۲) قتل غیر عمدی ناشی از حوادث رانندگی
- ۳) تعزیر درجه ۷
- ۴) ایراد ضرب عمدی

گزینه ۲ پاسخ می باشد.

این سوال با توجه به رمز حقدۀ عمدی می باشد و در کلاس جزا به شیوه مفهومی و رمز نگاری و در سوالات و درسنامه های آزمون های مفهومی مهارتی مورد تاکید بوده است که جزییات آن در فایل تطبیق مستند ذکر می شود.

ماده ۵۴- .....مرتکب جرم عمدی موجب حد، قصاص، دیه یا تعزیر تا درجه هفت شود.....

۸۹- امکان تبدیل مجازات حبس به نظارت الکترونیکی، در کدام جرایم و با چه شرایطی وجود دارد؟

- (۱) تعزیرات درجه ۴ تا ۸ - جبران ضرر و زیان.
- (۲) تعزیرات درجه ۶ تا ۸ - فقدان سوء سابقه کیفری موثر.
- (۳) تعزیرات درجه ۳ تا ۸ - جلب رضایت مجنی علیه.
- (۴) تعزیرات درجه ۵ تا ۸ - جبران ضرر و زیان.

گزینه ۴ پاسخ می باشد.

این سوال را با توجه به رمز آزادی الکترونیکی بعد انقلاب می توان پاسخ داد که در کلاس جزا به شیوه مفهومی و رمز نگاری و در سوالات و درسنامه های آزمون های مفهومی مهارتی مورد تاکید بوده است جزییات آن در فایل تطبیق مستند ذکر می شود.

ماده ۶۲- در جرائم تعزیری از درجه پنج تا درجه هشت، دادگاه می تواند در صورت وجود شرایط مقرر در تعویق مراقبتی، محکوم به حبس را بارضایت وی در محدوده مکانی مشخص تحت نظارت سامانه(سیستم)های الکترونیکی قرار دهد.

۹۰- اگر کسی دیگری را به روی شخص ثالثی پرت کند و شخص ثالث بمیرد، وصف جنایت چیست؟

- (۱) در حکم شبه عمدی
- (۲) عمدی
- (۳) شبه عمدی
- (۴) خطای محض

گزینه ۳ پاسخ می باشد.

سوال از مبحث دیات و مستند به ماده ۵۰۳ می باشد.

ماده ۵۰۳- هرگاه کسی دیگری را به روی شخص ثالثی پرت کند و شخص ثالث یا شخص پرت شده بمیرد یا مصدوم گردد در صورتی که مشمول تعریف جنایت عمدی نگردد، جنایت شبه عمدی است.

۹۱- در کدام یک از جرایم زیر، صرف وجود شبهه، موجب عدم تحقق جرم می شود؟

- (۱) محاربه
- (۲) قذف
- (۳) زناى محصنه
- (۴) سرقت حدی

گزینه ۳ پاسخ می باشد.

با توجه به رمز قاسم می توان به این سوال پاسخ گفت. در کلاس جزا به شیوه مفهومی و رمز نگاری و در سوالات و درسنامه های آزمون های مفهومی مهارتی مورد تاکید بوده است که جزییات آن در فایل تطبیق مستند ذکر می شود.

ماده ۱۲۰- هرگاه وقوع جرم یا برخی از شرایط آن و یا هریک از شرایط مسؤولیت کیفری مورد شبهه یا تردید قرار گیرد و دلیلی بر نفی آن یافت نشود حسب مورد جرم یا شرط مذکور ثابت نمی شود.

ماده ۱۲۱- در جرائم موجب حد به استثنای محاربه، افساد فی الارض، سرقت و قذف، به صرف وجود شبهه یا تردید و بدون نیاز به تحصیل دلیل، حسب مورد جرم یا شرط مذکور ثابت نمی شود.

۹۲- "الف" پس از سرقت از مغازه جواهر فروشی، برای فرار از اتومبیلی که "ب" با هماهنگی قبلی در مقابل مغازه قرار داده است، استفاده و با راندن آن متواری می شود. کدام مورد در خصوص اقدام "ب" صحیح است؟

(۱) جرم نمی باشد. (۲) معاونت در فرار است.

(۳) مشارکت در سرقت است. (۴) معاونت در سرقت است.

گزینه ۴ پاسخ می باشد.

این سوال با توجه به مثال مطروحه در کلاس جزا به شیوه مفهومی و رمز نگاری قابل پاسخگویی است. هماهنگی قبلی همان وحدت قصد می باشد و عمل معاون تقدم زمانی بر عمل مباشر دارد. (تسهیل ارتکاب جرم)

تبصره ماده ۱۲۶: برای تحقق معاونت در جرم، وحدت قصد و تقدم یا اقتران زمانی بین رفتار معاون و مرتکب جرم شرط است. چنانچه فاعل اصلی جرم، جرمی شدیدتر از آنچه مقصود معاون بوده است مرتکب شود، معاون به مجازات معاونت در جرم خفیف تر محکوم می شود.

۹۳- اگر جنایت به علت حساسیت زیاد موضوع اصابت (مثلاً ورود صدمه به گیجگاه) اتفاق افتد. در کدام شرایط قتل عمدی ثابت می شود؟

(۱) جنایت به علت وضعیت خاص مجنی علیه واقع شده و مرتکب به آن، آگاه و متوجه باشد.

(۲) اقدام مرتکب معمولاً کشنده نباشد، ولی به علت حساسیت موضع اصابت منجر به قتل شود و عدم آگاهی و توجه او نیز اثبات نگردد.

(۳) جنایت به علت وضعیت خاص زمانی و مکانی و به دلیل وضعیت خاص مجنی علیه واقع شده و مرتکب به آن، آگاه و متوجه باشد.

(۴) حساسیت زیاد موضع آسیب، غالباً شناخته شده نباشد و آگاهی و توجه مرتکب اثبات گردد.

گزینه ۴ پاسخ می باشد.

می توان به این سوال با توجه به مثال مطروحه در کلاس جزا به شیوه مفهومی و رمز نگاری و به استناد تبصره ۱ ماده ۲۹۰ پاسخ داد.

۹۴- تحریک مردم به درگیری با نیروهای دولتی، با انگیزه اصلاح امور بدون قصد ضربه زدن به اصل نظام، چه جرمی است؟

(۱) جرم نظامی (۲) جرم عمومی

(۳) جرم سیاسی (۴) در صورت موثر بودن، جرم عمومی

گزینه ۲ پاسخ می باشد.

عمل به تصریح بند خ ماده ۳ قانون جرم سیاسی، جرم سیاسی نمی باشد.

ماده ۳-مباشرت، مشارکت، معاونت و شروع به جرائم زیر جرم سیاسی محسوب نمی شود:

الف- جرائم مستوجب حدود، قصاص و دیات.

ب- سوءقصد به مقامات داخلی و خارجی.

پ- آدمربایی و گروگان گیری.

ت- بمب‌گذاری و تهدید به آن، هواپیماربایی و راهزنی دریایی.

ث- سرقت و غارت اموال، ایجاد حریق و تخریب عمدی.

ج- حمل و نگهداری غیرقانونی، قاچاق و خرید و فروش سلاح، موادمخدر و روانگردان.

چ- رشا و ارتشاء، اختلاس، تصرف غیرقانونی در وجوه دولتی، پولشویی، اختفای اموال ناشی از جرم مزبور.

ح- جاسوسی و افشای اسرار.

خ- تحریک مردم به تجزیه‌طلبی، جنگ و کشتار و درگیری.

د- اختلال در داده‌ها یا سامانه‌های رایانه‌ای و مخابراتی به کار گرفته شده برای ارائه خدمات ضروری عمومی یا حاکمیتی.

ذ- کلیه جرائم علیه عفت و اخلاق عمومی اعم از جرائم ارتكابی به وسیله سامانه‌های رایانه‌ای یا مخابراتی یا حامل های داده یا غیر آن.

۹۵- «الف» ساختمان مسکونی متعلق به «ب» را به عنوان مال متعلق به خود، به شخص «ج» می فروشد. این اقدام، حایز کدام عنوان جزایی زیر است؟

۲) کلاهبرداری، فقط

۱) معامله معارض، فقط

۴) کلاهبرداری و انتقال مال غیر

۳) انتقال مال غیر، فقط

گزینه ۳ پاسخ می باشد.

نمونه این سوال در کلاس جزا به شیوه مفهومی و رمز نگاری و در سوالات و درسنامه آزمون های مفهومی مهارتی مورد تاکید بوده است که جزییات آن در فایل تطبیق مستند ذکر می شود.

ماده ۱ - کسیکه مال غیر را با علم به اینکه مال غیر است به نحوی از انحاء عیناً یا منفعتاً بدون مجوز قانونی به دیگری منتقل کند کلاهبردار محسوب و مطابق ماده ۲۳۸ قانون مجازات عمومی محکوم می‌شود. (قانون مجازات راجع به انتقال مال غیر

مصوب ۵ فروردین ۱۳۰۸)

۹۶- «الف» با توهین به شخص «ب»، او را زنازاده می نامد. «الف» مرتکب چه جرم یا جرایمی شده است؟

(۱) قذف و نشر اکاذیب

(۲) قذف و توهین

(۳) توهین

(۴) قذف و افترا

گزینه ۲ پاسخ می باشد.

نمونه این سوال در کلاس جزا به شیوه مفهومی و رمز نگاری و در سوالات و درسنامه آزمون های مفهومی مهارتی مورد تاکید بوده است که جزییات آن در فایل تطبیق مستند ذکر می شود.

ماده ۲۵۲- کسی که به قصد نسبت دادن زنا یا لواط به دیگری، الفاظی غیر از زنا یا لواط به کار ببرد که صریح در انتساب زنا یا لواط به افرادی از قبیل همسر، پدر، مادر، خواهر یا برادر مخاطب باشد، نسبت به کسی که زنا یا لواط را به او نسبت داده است، محکوم به حد قذف و درباره مخاطب اگر به علت این انتساب اذیت شده باشد، به مجازات توهین محکوم می گردد.

۹۷- کارمند دولت، وجوهی را که اشتباها به حساب او در بانک واریز شده، برداشت می نماید. او به کدام اتهام قابل تعقیب کیفری است؟

(۱) هیچ اتهامی

(۲) تحصیل مال از طریق نامشروع

(۳) اختلاس

(۴) تصرف غیر قانونی اموال دولتی

گزینه ۱ پاسخ می باشد.

اولا مالی حسب وظیفه به کارمند سپرده نشده است و ثانيا مالی تحصیل نشده است بلکه وجه به حساب شخص واریز شده است.

نکات مطروحه در این سوال در درسنامه آزمون های مفهومی مهارتی مورد تاکید بوده است که جزییات آن در فایل تطبیق مستند ذکر می شود.

۹۸- مفهوم «دشمن» از نظر قانونگذار به چه کسی میشود؟

(۵) اشرا و گروه هایی که قصد براندازی نظام جمهوری اسلامی را داشته باشند.

(۶) کسانی که با سلاح گرم یا سرد، به صورت دسته جمعی به جان یا مال یا ناموس مردم یا اموال عمومی تعدی یا تجاوز نمایند.

(۷) کسانی که اسناد و مدارک، مذاکرات، تصمیمات یا اطلاعات طبقه بندی شده را در اختیار دولت خارجی قرار دهند.

(۸) نظامیان مسلح بیگانه که در قلمرو حاکمیت دولت جمهوری اسلامی دستگیر شوند.

گزینه ۱ پاسخ می باشد.

ماده ۲۵ قانون مجازات جرایم نیروهای مسلح مصوب ۱۳۸۲: منظور از دشمن عبارت است از: اشرا، گروهها و دولتهائی که بانظام جمهوری اسلامی ایران در حال جنگ بوده یا قصد براندازی آن را دارند و یا اقدامات آنان بر ضد امنیت ملی است.

تبصره - هرگاه برای دادگاه، تشخیص دشمن یا دولت متخاصم محرز نباشد موضوع از طریق قوه قضائیه از شورای عالی امنیت ملی استعلام و نظر شورای مذکور ملاک خواهد بود.

۹۹- کدام یک از تعاریف زیر، تعریف قانونی قاچاق کالا و ارز محسوب می شوند؟

- ۱) ورود یا صدور کالا و ارز بدون اخذ مجوز قبلی از مرجع ذی ربط قانونی.
- ۲) هر اقدامی که موجب کسر ارزش مال موضوع درآمد دولت یا کالاهای ممنوع الصدور و ممنوع الورد گردد.
- ۳) هر فعل و ترک فعلی که موجب نقض تشریفات قانونی مربوط به ورود و خروج کالا و ارز گردد.
- ۴) ورود و خروج کالا و ارز موضوع درآمد دولت بدون پرداخت عوارض گمرکی.

گزینه ۳ پاسخ می باشد.

قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب ۱۳۹۲ که در طرح آراء آزمون های مفهومی و مهارتی مطرح شده است.

ماده ۱- اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند :

الف- قاچاق کالا و ارز: هر فعل یا ترک فعلی است که موجب نقض تشریفات قانونی مربوط به ورود و خروج کالا و ارز گردد و براساس این قانون و یا سایر قوانین، قاچاق محسوب و برای آن مجازات تعیین شده باشد، در مبادی ورودی یا هر نقطه از کشور حتی محل عرضه آن در بازار داخلی کشف شود. (به طرح آراء مراجعه نمایید)

۱۰۰- اگر کسی با حضور و معرفی خود به عنوان فروشنده، دفتر اسناد رسمی را بجای او امضاء کند و ثمن معامله را دریافت نماید، مرتکب کدام یک از جرایم زیر شده است؟

- ۱) کلاهبرداری
- ۲) استفاده از سند مجعول و کلاهبرداری
- ۳) جعل سند رسمی و کلاهبرداری
- ۴) جعل و استفاده از سند مجعول و کلاهبرداری

گزینه ۳ پاسخ می باشد.

نمونه این سوال در کلاس جزا به شیوه مفهومی و رمز نگاری و در سوالات و درسنامه آزمون های مفهومی مهارتی مورد تاکید بوده است که جزییات آن در فایل تطبیق مستند ذکر می شود.(مستند به ماده ۱۳۱ و ۱۳۴ مبحث تعدد جرم)

پراکنده سوالات جزا در آزمون وکالت ۱۳۹۵

(۱۰ سوال جزای عمومی، ۱ سوال ترکیب جزای عمومی و تعزیرات، ۲ سوال حدود، ۱ سوال قصاص، ۱ سوال دیات، ۲ سوال تعزیرات، ۳ سوال قانون خاص)

"آیین دادرسی کیفری":

درس نامه آدک آزمون وکالت ۱۳۹۵ که دارای توزیع نرمال درجه ۲ می باشد. (۵ گزینه ۱ در سوالات ۱۰۲، ۱۰۷، ۱۰۹، ۱۱۴ و ۱۱۹)، ۵ گزینه ۲ در سوالات (۱۰۳، ۱۰۵، ۱۱۱، ۱۱۵ و ۱۲۰) ۵ گزینه ۳ (در سوالات ۱۰۱، ۱۰۶، ۱۱۰، ۱۱۷ و ۱۱۸) و ۵ گزینه ۴ (در سوالات ۱۰۴، ۱۰۸، ۱۱۲ و ۱۱۳) از مجموع ۲۰ گزینه این واحد درسی، پاسخ درست هستند.

۱۰۱- معاینه ی پزشکی در مورد افراد تحت نظر، به تقاضای چه شخصی و توسط کدام پزشک به عمل می آید؟

(۱) فقط شخص تحت نظر - پزشک تعیین شده توسط دادستان

(۲) شخص تحت نظر یا یکی از بستگان نزدیک وی- پزشک منتخب شخص تحت نظر یا بستگان وی

(۳) شخص تحت نظر یا یکی از بستگان نزدیک وی- یکی از پزشکان به تعیین دادستان

(۴) ضابط دادگستری و یا شخص تحت نظر - پزشک مورد اعتماد ضابط دادگستری

گزینه ۳ پاسخ می باشد.

نکته ۱: سوال بر گرفته از متن ماده ۵۱ ق.آ.د.ک. ۹۲ است که می گوید: «بنا به درخواست شخص تحت نظر یا یکی از بستگان نزدیک وی،

یکی از پزشکان به تعیین دادستان از شخص تحت نظر معاینه به عمل می آورد.»

۱۰۲. در جرایم تعزیری درجه ۶، تشکیل جلسه ی رسیدگی و دعوت طرفین توسط دادگاه تجدید نظر استان، در کدام یک از موارد زیر، ضروری است؟

(۱) حکم مورد اعتراض، متضمن محکومیت کیفری به حبس باشد

(۲) در کلیه ی مواردی که مجازات قانونی جرم، حبس باشد

(۳) در کلیه احکام متضمن محکومیت، مطلقاً ضروری است

(۴) حکم مورد اعتراض، متضمن محکومیت کیفری به جزای نقدی باشد

گزینه ۱ پاسخ می باشد.

نکته ۱: سوال از بند ث ماده ۴۵۰ ق.آ.د.ک. ۹۲ است که می گوید: «در غیر از موارد مذکور در بندهای فوق، هرگاه جرم از جرایم مستوجب

مجازات های حدود، قصاص و جرایم غیر عمدی مستوجب بیش از نصف دبه و یا جرایم تعزیری درجه چهار و پنج باشد به طور مطلق و در جرایم

تعزیری درجه شش و هفت در صورت محکومیت به حبس و در سایر جرایم در صورت اقتضاء، دادگاه تجدیدنظر با صدور دستور تعیین وقت

رسیدگی، طرفین و اشخاصی را که حضورشان ضروری است، احضار می کند»

۱۰۳- کدامیک از موارد زیر در خصوص صدور قرار ترک تعقیب توسط دادسرا صحیح است؟

(۱) در جرایم قابل گذشت و در صورت جبران خسارت زیان دیده، توسط بازپرس

(۲) در جرایم قابل گذشت و قبل از صدور کیفرخواست، در صورت درخواست ترک تعقیب از سوی شاکی، توسط دادستان

(۳) حسب مورد، در جرایم قابل گذشت و غیر قابل گذشت توسط دادستان و قبل از صدور کیفرخواست

(۴) در جرایم قابل گذشت و قبل از صدور کیفرخواست، در صورت اعلام گذشت از سوی شاکی

گزینه ۲ پاسخ می باشد.

نکته ۱: سوال از متن ماده ۷۹ ق.آ.د.ک.۹۲ است که می گوید: «در جرائم قابل گذشت، شاکی می تواند تا قبل از صدور کیفرخواست درخواست ترک تعقیب کند. در این صورت، دادستان قرار ترک تعقیب صادر می کند.....»

۱۰۴- در صورت حدوث اختلاف بین دادگاه کیفری یک و دادگاه کیفری دو، واقع در حوزه ی قضایی یک استان، مرجع حل اختلاف کدام است؟

- (۱) شعب تشخیص دیوان عالی کشور
  - (۲) دیوان عالی کشور
  - (۳) دادگاه کیفری یک هم عرض
  - (۴) دادگاه تجدید نظر همان استان
- گزینه ۴ پاسخ می باشد.

نکته ۱: سوال بر گرفته از متن رای وحدت رویه جدیدالصدور ۷۵۲ مورخ ۱۲/۶/۹۵ است که می گوید: «رسیدگی دیوان عالی کشور به امر اختلاف دادگاه ها در صلاحیت نسبی طبق تبصره ماده ۲۷ قانون آیین دادرسی دادگاه های عمومی و انقلاب در امور مدنی منحصر به اختلاف بین دادگاه های دو حوزه قضایی از دو استان است و در سایر موارد از جمله اختلاف در صلاحیت بین دادگاه های کیفری یک و دو واقع در حوزه قضایی یک استان با توجه به مقررات ماده ۲۷ قانون مذکور که طبق ماده ۳۱۷ قانون آیین دادرسی کیفری، در امور کیفری نیز لازم الرعایه است، مرجع صالح برای حل اختلاف، دادگاه تجدیدنظر همان استان است؛ بنابراین، آراء شعب اول و سی و دوم دیوان عالی کشور که با این نظر انطباق دارد به اکثریت آراء صحیح و قانونی تشخیص داده می شود. این رأی طبق ماده ۴۷۱ قانون آیین دادرسی کیفری در موارد مشابه برای شعب دیوان عالی کشور، دادگاه ها و سایر مراجع اعم از قضایی و غیر آن لازم الاتباع است.»

۱۰۵- قرار رسیدگی، توسط کدام مرجع قضایی و در چه مواردی صادر می شود؟

- (۱) حسب مورد دادگاه کیفری یک یا دو- وقتی که به قرار های منع یا موقوفی تعقیب دادرسی اعتراض شده و اعتراض نسبت به آن را موجه تشخیص دهد
  - (۲) دادگاه کیفری یک- آنگاه که به پرونده " به طور مستقیم" رسیدگی میکند
  - (۳) حسب مورد دادگاه کیفری یک یا دو- هرگاه پس از ارسال پرونده از دادرسی، خود را صالح به رسیدگی تشخیص دهد
  - (۴) دادگاه کیفری یک - هر گاه که به قرارهای منع یا موقوفی تعقیب دادرسی اعتراض شده و اعتراض نسبت به آن را موجه تشخیص دهد
- گزینه ۲ پاسخ می باشد.

نکته ۱: سوال از ماده ۳۸۳ و صدر ماده ۳۸۴ طرح شده است. ماده ۳۸۳ می گوید: «در مواردی که پرونده به طور مستقیم در دادگاه کیفری یک رسیدگی می شود، پس از پایان تحقیقات مقدماتی، چنانچه عمل انتسابی جرم محسوب نشود یا ادله کافی برای انتساب جرم به متهم وجود نداشته باشد و یا به جهات قانونی دیگر متهم قابل تعقیب نباشد، دادگاه حسب مورد، قرار منع یا موقوفی تعقیب و در غیر این صورت قرار رسیدگی صادر می کند.» صدر ماده ۳۸۴ نیز می گوید: «..... یا پس از صدور قرار رسیدگی در مواردی که پرونده به طور مستقیم در دادگاه کیفری یک رسیدگی می شود.....»

۱۰۶- کدام یک از قرار های بازپرس که مورد موافقت دادستان قرار گرفته است، از ناحیه ی طرفین پرونده قابل اعتراض نیست؟

- (۱) ممنوعیت خروج از کشور به عنوان قرار نظارت قضایی
  - (۲) منع تعقیب
  - (۳) عدم صلاحیت
  - (۴) موقوفی تعقیب
- گزینه ۳ پاسخ می باشد.

نکته ۱: سوال از متن ماده ۲۶۷ و مفهوم ۲۷۰ ق.آ.د.ک. ۹۲ طرح شده است. ماده ۲۶۷ می گوید: «در صورت موافقت دادستان با قرار بازپرس، در خصوص عدم صلاحیت، پرونده به مرجع صالح ارسال می شود و در موارد موقوفی یا منع تعقیب، بازپرس مراتب را به طرفین ابلاغ می کند.»

نکته ۲: این قرار در ماده ۲۷۰ قرار مذکور به عنوان یکی از قرارهای قابل اعتراض ذکر نشده است. پس قطعی و غیرقابل اعتراض است.

۱۰۷- دادسرای عمومی و انقلاب تهران، با صدور قرار نیابت قضایی، انجام تحقیقات در خصوص اتهامی را از دادسرای عمومی و انقلاب اصفهان درخواست میکند و در دادسرای اصفهان، قرار تأمین منتهی به بازداشت متهم صادر می شود. دادستان و دادگاه کدام شهرستان، تکلیف اظهار نظر در مورد قرار تأمین صادره و همچنین رسیدگی به اعتراض متهم نسبت به قرار مزبور را بر عهده دارد؟

(۱) دادستان اصفهان - دادگاه اصفهان

(۲) دادستان تهران - دادگاه تهران

(۳) دادستان تهران - دادگاه اصفهان

(۴) دادستان اصفهان - دادگاه تهران

گزینه ۱ پاسخ می باشد.

نکته ۱: سوال از متن ماده ۱۲۱ ق.آ.د.ک. ۹۲ اخذ شده است: «هرگاه در اجرای نیابت قضائی، قرار تأمین صادره منتهی به بازداشت متهم شود، پرونده جهت اظهار نظر نزد دادستان محل اجرای نیابت ارسال می شود» که در این سوال دادستان اصفهان است. به اعتراض متهم نسبت به قرار بازداشت، مطابق مقررات در دادگاه صالح محل اجرای نیابت، که در این سوال دادگاه اصفهان است. رسیدگی می شود.»

۱۰۸- مرجع رسیدگی به اعتراض شخص ثالث نسبت به توقیف اموال ناشی از اجرای قرار تأمین خواسته صادره توسط بازپرس، کدام است؟ و طبق کدام قانون یا مقررات رسیدگی میکند؟

(۱) دادگاه حقوقی - طبق مقررات اجرای احکام کیفری

(۲) دادگاه کیفری دو - طبق مقررات اجرای احکام کیفری

(۳) دادگاه کیفری دو - طبق مقررات اجرای احکام مدنی

(۴) دادگاه حقوقی - طبق مقررات اجرای احکام مدنی

گزینه ۴ پاسخ می باشد.

نکته ۱: سوال از متن ماده ۱۱۱ ق.آ.د.ک. ۹۲ است که می گوید: «دادگاه حقوقی به اعتراض اشخاص ثالث نسبت به توقیف اموال ناشی از اجرای قرار تأمین خواسته، مطابق مقررات اجرای احکام مدنی رسیدگی می کند.»

۱۰۹- تشکیل جلسه ی مقدماتی، برای کدامیک از مراجع قانونی زیر، الزامی است؟

(۱) دادگاه کیفری یک، دادگاه نظامی یک و دادگاه های انقلاب در موارد تعدد قاضی

(۲) فقط دادگاه کیفری یک

(۳) فقط دادگاه های کیفری یک و دو

(۴) کلیه ی دادگاه های کیفری و نظامی

گزینه ۱ پاسخ می باشد.

نکته ۱: سوال از متن ماده ۳۸۹ ق.آ.د.ک. ۹۲ است: «پس از اتمام مهلت اعم از آنکه ایراد و اعتراضی واصل شده یا نشده باشد، مدیر دفتر، پرونده را به دادگاه ارسال می کند. رئیس دادگاه، پرونده را شخصاً بررسی و گزارش جامع آن را تنظیم و یا به نوبت به یکی از اعضای دادگاه ارجاع می کند.»

عضو مذکور حداکثر ظرف ۱۰ روز، گزارش مبسوط راجع به اتهام و ادله و جریان پرونده را تهیه و تقدیم رئیس می کند. دادگاه به محض وصول گزارش، جلسه مقدماتی اداری را تشکیل می دهد و با توجه به مفاد گزارش و اوراق پرونده و ایرادها و اعتراض های اصحاب دعوی به شرح زیر اقدام می کند:»

نکته ۲: مفاد این ماده طبق تبصره ماده ۲۹۷ در مورد دادگاه انقلاب با تعدد قاضی و طبق مواد ۵۶۸ و ۶۴۸ در مورد دادگاه نظامی ۱ هم ساری و جاری است چون این دو دادگاه ممد کیفری یک شون!! هستند.

نکته ۳: البته طبق ماده ۳۴۱ ق.آ.د.ک. ۹۲ در دادگاه کیفری دو و ممدشون هم چنین جلسه ای داریم اما مقنن از آن به عنوان جلسه مقدماتی اداری نام نبرده است و از متن سوال و پاسخ ها و نیز توزیع نرمال درجه ۲ گزینه ها، بین گزینه ۱ و ۴، گزینه ۱ درست تر است.

۱۱۰- در خصوص درخواست اعاده ی دادرسی، شعبه ی دیوان عالی کشور، پس از رسیدگی به درخواست محکوم علیه، چه اقدامی انجام می دهد؟

(۱) موارد نقض تحقیقات دادگاه صادر کننده حکم قطعی را تعیین و به دادگاه مزبور جهت رفع نقص و اعاده پرونده به دیوان ارسال و یا اینکه حکم صادره را ابرام می کند
(۲) رای دادگاه صادر کننده حکم قطعی را ابرام یا نقض میکند
(۳) حسب مورد، درخواست اعاده دادرسی را تجویز یا قرار رد صادر می کند
(۴) فقط در خصوص صلاحیت دادگاه صادرکننده حکم قطعی، رسیدگی میکنند در صورت احراز نقض قواعد صلاحیت، پرونده را به دادگاه صالح ارسال می دارد. **گزینه ۳ پاسخ می باشد.**

سوال از ماده ۴۷۶ ق.آ.د.ک. ۹۲ است که می گوید: «درخواست اعاده دادرسی به دیوان عالی کشور تسلیم می شود. این مرجع پس از احراز انطباق موضوع درخواست با یکی از موارد موضوع ماده (۴۷۴) این قانون، **با تجویز اعاده دادرسی**، رسیدگی مجدد را به دادگاه هم عرض دادگاه صادرکننده حکم قطعی، ارجاع می دهد و در غیر این صورت **قرار رد اعاده دادرسی** صادر می نماید.»

نکته ۲: البته گزینه پاسخ هم ایراد انشایی دارد زیرا دیوان عالی درخواست اعاده دادرسی را قبول و اعاده دادرسی را تجویز می کند نه اینکه «درخواست اعاده دادرسی را تجویز» کند. به هر حال پاسخ سوال گزینه ۳ است.

۱۱۱- اعتبار و ضمانت اجرای تحقیقات و اقداماتی که توسط ضابط فاقد کارت ویژه ضابطان دادگستری صورت میگیرد، کدام است ؟

(۱) ممنوع و از نظر قانونی بی اعتبار است و موجب محکومیت به حبس از یک ماه تا شش ماه است
(۲) ممنوع و از نظر قانونی بی اعتبار است و موجب محکومیت به سه ماه تا یکسال انفصال از خدمات دولتی است
(۳) فقط از منظر قانون ممنوع است و موجب محکومیت به سه ماه تا یکسال انفصال از خدمات دولتی است
(۴) از نظر قانونی معتبر است لیکن مجازات شش ماه تا دو سال انفصال از خدمات دولتی را در بر دارد. **گزینه ۲ پاسخ می باشد.**

نکته ۱: سوال از متن ماده ۳۰ و ۶۳ ق.آ.د.ک. ۹۲ است. ماده ۳۰ می گوید: «احراز عنوان ضابط دادگستری، علاوه بر وثاقت و مورد اعتماد بودن منوط به فراگیری مهارت های لازم با گذراندن دوره های آموزشی زیر نظر مرجع قضائی مربوط و تحصیل کارت ویژه ضابطان دادگستری است. تحقیقات و اقدامات صورت گرفته از سوی اشخاص فاقد این کارت، ممنوع و از نظر قانونی بدون اعتبار است.»

نکته ۲: و ماده ۶۳ در تعیین ضمانت اجرای تخلف از ماده ۳۰ می گوید: «تخلف از مقررات مواد (۳۰)، (۳۴)، (۳۵)، (۳۷)، (۳۸)، (۳۹)، (۴۰)، (۴۱)، (۴۲)، (۴۹)، (۵۱)، (۵۲)، (۵۳)، (۵۵)، (۵۹) و (۱۴۱) این قانون توسط ضابطان، موجب محکومیت به سه ماه تا یک سال انفصال از خدمات دولتی است.»

۱۱۲- در مرحله ی تحقیقات مقدماتی ، سلب حق همراه داشتن وکیل و همچنین عدم تفهیم این حق به متهم ، چه آثاری را در بر دارد؟

(۱) فقط بی اعتباری کل تحقیقات مقدماتی را سبب می شود
 (۲) به ترتیب، بی اعتباری تحقیقات انجام شده و مجازات انتظامی درجه چهار مقام قضایی را در بر دارد
 (۳) فقط منجر به بی اعتباری تحقیقی است که بدون حضور وکیل صورت پذیرفته است
 (۴) به ترتیب ف موجب مجازات انتظامی درجه هشت و سه مقام قضایی است
گزینه ۴ پاسخ می باشد.

نکته ۱: سوال از متن تبصره ۱ ماده ۱۹۰ ق.آ.د.ک. ۹۲ است که می گوید: «سلب حق همراه داشتن وکیل یا عدم تفهیم این حق به متهم به ترتیب موجب مجازات انتظامی درجه هشت و سه است.»

۱۱۳- حسب نوع ابلاغ، مهلت وخواهی نسبت به احکام غیابی کیفری چند روز است و مرجع رسیدگی به درخواست وخواهی کدام دادگاه است؟

(۱) ابلاغ واقعی: ۱۰ روز از تاریخ ابلاغ- ابلاغ قانونی: ۱۰ روز از تاریخ اطلاع - دادگاه صادر کننده حکم غیابی
 (۲) ابلاغ واقعی: ۲۰ روز از تاریخ اطلاع- ابلاغ قانونی: ۱۰ روز از تاریخ ابلاغ - دادگاه تجدید نظر استان
 (۳) ابلاغ واقعی: ۱۰ روز از تاریخ ابلاغ - ابلاغ قانونی: ۲۰ روز از تاریخ اطلاع - دادگاه تجدید نظر استان
 (۴) ابلاغ واقعی: ۲۰ روز از تاریخ ابلاغ - ابلاغ قانونی: ۲۰ روز از تاریخ اطلاع - دادگاه صادر کننده حکم غیابی
گزینه ۴ پاسخ می باشد.

نکته ۱: سوال از متن ماده ۴۰۶ و تبصره ۲ آن ماده از ق.آ.د.ک. ۹۲ است که مقرر می دارد: «در تمام جرائم، به استثنای جرائمی که فقط جنبه حق الهی دارند، هرگاه متهم یا وکیل او در هیچیک از جلسات دادگاه حاضر نشود یا لایحه دفاعیه نفرستاده باشد، دادگاه پس از رسیدگی، رأی غیابی صادر می کند. در این صورت، چنانچه رأی دادگاه مبنی بر محکومیت متهم باشد، ظرف بیست روز از تاریخ ابلاغ واقعی، قابل وخواهی در همان دادگاه است و پس از انقضای مهلت وخواهی برابر مقررات حسب مورد قابل تجدیدنظر یا فرجام است. مهلت وخواهی برای اشخاص مقیم خارج از کشور، دو ماه است.
 تبصره ۱- .....

تبصره ۲- حکم غیابی که ظرف مهلت مقرر از آن وخواهی نشود، پس از انقضای مهلت های وخواهی و تجدیدنظر یا فرجام به اجراء گذاشته می شود. هرگاه حکم دادگاه ابلاغ واقعی نشده باشد، محکوم علیه می تواند ظرف بیست روز از تاریخ اطلاع، وخواهی کند که در این صورت، اجرای رأی، متوقف و متهم تحت الحفظ به همراه پرونده به دادگاه صادرکننده حکم اعزام می شود. این دادگاه در صورت اقتضاء نسبت به اخذ تأمین یا تجدیدنظر در تأمین قبلی اقدام می کند.»

۱۱۴- در مواردی که احاله پرونده کیفری به منظور حفظ نظم و امنیت عمومی لازم باشد، به ترتیب ، بنا به درخواست و تجویز کدام یک از مراجع و یا مقامات زیر ، احاله صورت می پذیرد؟

- (۱) دیوان عالی کشور- رئیس قوه قضاییه یا دادستان کل کشور
 (۲) دیوان عالی کشور - رئیس حوزه قضایی مبدا
 (۳) شعبه ی اول دادگاه تجدید نظر استان - رئیس حوزه قضایی مبدا
 (۴) شعبه اول دادگاه تجدید نظر استان - دادستان محل وقوع جرم

گزینه ۱ پاسخ می باشد.

نکته ۱: سوال از متن ماده ۴۲۰ ق.آ.د.ک. ۹۲ است: «علاوه بر موارد مذکور در ماده قبل، به منظور حفظ نظم و امنیت عمومی، بنا به پیشنهاد رئیس قوه قضائیه یا دادستان کل کشور و تجویز دیوان عالی کشور، رسیدگی به حوزه قضائی دیگر احاله می شود.»

نکته ۲: البته در گزینه ۱ مقام پیشنهاد دهنده و مرجع تجویز کننده جابجا نوشته شده است و سوال ایراد انشایی دارد اما برای داداستانیها چنین اشتباهاتی در حکم معدوم است.

۱۱۵- متهمی با صدور قرار کفالت به علت عجز از معرفی کفیل بازداشت شده است. در همان روز، بعد از اتمام وقت اداری، یکی از آشنایان وی با ارائه سند مثبت ملائت، تقاضای کفالت از متهم را می کند. کدام مورد صحیح است؟

(۱) پذیرش تقاضای مذکور از سوی قاضی کشیک، منوط به کسب موافقت بازپرس پرونده است.

(۲) مرجع صادر کننده قرار یا قاضی کشیک، در صورت وجود شرایط قانونی، مکلف به پذیرش آن و صدور قرار قبولی کفالت است.

(۳) با توجه به اتمام وقت اداری، بررسی تقاضا و احیانا صدور قرار قبولی، به اول وقت اداری روز بعد موکول می شود.

(۴) به علت عدم دسترسی به پرونده ی متهم، قاضی کشیک فاقد مجوز قانونی برای پذیرش تقاضا است.

گزینه ۲ پاسخ می باشد.

نکته ۱: سوال از متن تبصره ماده ۲۳۶ ق.آ.د.ک. ۹۲ است که می گوید: «تبصره- مرجع صادرکننده قرار و رئیس یا معاون زندان مکلفاند تمهیدات لازم را به منظور دسترسی متهم به افرادی که وی برای یافتن کفیل یا وثیقه گذار معرفی می کند، فراهم کنند و هر زمان متهم، کفیل یا وثیقه معرفی نماید هر چند خارج از وقت اداری باشد، در صورت وجود شرایط قانونی، مرجع صادرکننده قرار یا قاضی کشیک مکلف به پذیرش آن هستند.»

۱۱۶- کدامیک از موارد زیر، از موجبات شروع به رسیدگی در دادگاه های کیفری نیست؟

(۱) کیفرخواست دادستان

(۲) قرار جلب دادرسی صادره توسط دادگاه

(۳) ادعای شفاهی دادستان

(۴) قرار جلب به دادرسی صادره توسط بازپرس

گزینه ۴ پاسخ می باشد.

نکته ۱: سوال از متن ماده ۳۳۵ ق.آ.د.ک. ۹۲ است: «دادگاه های کیفری در موارد زیر شروع به رسیدگی می کنند:

الف - کیفرخواست دادستان

ب - قرار جلب به دادرسی توسط دادگاه

پ - ادعای شفاهی دادستان در دادگاه»

نکته ۲: پرونده منتهی به قرار جلب به دادرسی بازپرس در صورت تایید دادستان با صدور کیفرخواست (وفق ماده ۲۶۵ و ۲۶۸) برای رسیدگی وفق بند الف ماده ۳۳۵ به دادگاه کیفری ارسال می شود. لذا صرف قرار جلب به دادرسی بازپرس بدون کیفرخواست از موارد شروع به رسیدگی دادگاه کیفری نیست. پاسخ این سوال تنها به روش شبکه ای میسور است.

۱۱۷- قرار توقف تحقیقات، در کدامیک از جرایم و با وجود چه شرایطی صادر می شود؟

- ۱) کلیه جرایم تعزیری-مرتکب جرم پس از گذشت دو سال از شروع به تعقیب معلوم نشود
  - ۲) جرایم تعزیری درجه چهار تا هشت- مرتکب جرم پس از گذشت دو سال از وقوع جرم، علی رغم شناسایی دستگیر نشود
  - ۳) جرایم تعزیری درجه چهار تا هشت- مرتکب جرم پس از گذشت دو سال از وقوع جرم معلوم نشود
  - ۴) جرایم تعزیری درجه چهار تا هشت-مرتکب جرم پس از گذشت دو سال از شروع به تعقیب، معلوم نشود
- گزینه ۳ پاسخ می باشد.

نکته ۱: سوال از متن ماده ۱۰۴ ق.آ.د.ک. ۹۲ است که مقرر می دارد: «بازپرس نمی تواند به عذر آنکه متهم معین نیست، مخفی شده و یا دسترسی به او مشکل است، تحقیقات خود را متوقف کند. در جرائم تعزیری درجه چهار، پنج، شش، هفت و هشت، هرگاه با انجام تحقیقات لازم، مرتکب جرم معلوم نشود و دو سال تمام از وقوع جرم بگذرد، با موافقت دادستان، قرار توقف تحقیقات صادر و پرونده به طور موقت بایگانی و مراتب در مواردی که پرونده شاکی دارد، به شاکی ابلاغ می شود. شاکی می تواند ظرف مهلت اعتراض به قرارها، به این قرار اعتراض کند. ....»

۱۱۸- حداکثر زمان بازداشت متهم در جرایم مستوجب سلب حیات، چقدر است؟

- ۱) سه سال، در صورت صدور قرار بازداشت موقت و یکسال در سایر قرارهای منتهی به بازداشت
  - ۲) دو سال، فقط در صورت صدور قرار بازداشت موقت
  - ۳) دو سال، اعم از قرار بازداشت موقت و یا سایر قرارهای منتهی به بازداشت
  - ۴) یکسال، اعم از قرار بازداشت موقت و یا سایر قرارهای منتهی به بازداشت
- گزینه ۳ پاسخ می باشد.

نکته ۱: سوال از جمع متن ماده ۲۴۲ و تبصره ۱ این ماده از ق.آ.د.ک. ۹۲ است که می گوید: «هرگاه در جرائم موضوع بندهای (الف)، (ب)، (پ) و (ت) ماده (۳۰۲) این قانون تا دو ماه و در سایر جرائم تا یک ماه به علت صدور قرار تأمین، متهم در بازداشت بماند و پرونده اتهامی او منتهی به تصمیم نهائی در دادسرا نشود، بازپرس مکلف به فک یا تخفیف قرار تأمین است. اگر علل موجهی برای بقای قرار وجود داشته باشد، با ذکر علل مزبور، قرار، ابقاء و مراتب به متهم ابلاغ می شود. متهم می تواند از این تصمیم ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ به دادگاه صالح اعتراض کند. فک یا تخفیف قرار بدون نیاز به موافقت دادستان انجام می شود و ابقای تأمین باید به تأیید دادستان برسد و در صورت مخالفت دادستان، حل اختلاف با دادگاه صالح است. فک، تخفیف، یا ابقای بازداشت موقت، باید به تأیید دادستان برسد و در صورت مخالفت دادستان، حل اختلاف با دادگاه صالح است. هرگاه بازداشت متهم ادامه یابد مقررات این ماده، حسب مورد، هر دو ماه یا هر یک ماه اعمال می شود. به هر حال، مدت بازداشت متهم نباید از حداقل مجازات حبس مقرر در قانون برای آن جرم تجاوز کند و در هر صورت در جرائم موجب مجازات سلب حیات مدت بازداشت موقت از دو سال و در سایر جرائم از یکسال تجاوز نمی کند.

تبصره ۱- نصاب حداکثر مدت بازداشت، شامل مجموع قرارهای صادره در دادسرا و دادگاه است و سایر قرارهای

منتهی به بازداشت متهم را نیز شامل می شود.»

نکته ۱: با توجه به متن سوال و پاسخ ها و نیز توزیع نرمال درجه ۲ گزینه ها، بین گزینه ۲ و ۳، گزینه ۳ درست تر است.

۱۱۹- در کدامیک از موارد زیر، حضور وکیل دارای تابعیت خارجی در دادگاههای نظامی تجویز شده است؟

(۱) در صورتی که در تعهدات بین المللی، به این موضوع تصریح شده باشد

(۲) در کلیه موارد، به استثنای جرایم عمدی علیه امنیت داخلی و خارجی با موافقت دادستان نظام استان

(۳) در کلیه موارد، با موافقت رئیس سازمان قضایی نیروهای مسلح

(۴) در هیچکدام از موارد مشمول صلاحیت دادگاه های نظامی

گزینه ۱ پاسخ می باشد.

نکته ۱: سوال از متن ماده ۶۲۶ ق.آ.د.ک. ۹۲ است که می گوید: «وکلاي دارای تابعیت خارجی نمی توانند برای دفاع در دادگاه نظامی حاضر شوند،

مگر اینکه در تعهدات بین المللی به این موضوع تصریح شده باشد.»

۱۲۰- چنانچه اتهام وارده به متهم در دادسرا منجر به صدور قرار منع یا موقوفی تعقیب شود، در موارد لزوم پرداخت دیه توسط بیت المال، چه

اقدامی صورت میگیرد؟

(۱) دیه به دستور مستقیم دادستان محل وقوع جنایت، از بیت المال برداشت و پرداخت می شود

(۲) پرونده بدون کیفرخواست و با دستور دادستان، برای صدور حکم مقتضی در مورد دیه به دادگاه صالح ارسال می شود

(۳) دادسرا در این خصوص تکلیفی ندارد و خواهان دیه باید دادخواست مطالبه دیه را به دادگاه حقوقی تقدیم کند

(۴) پرونده بدون کیفرخواست و یا دستور دادستان، برای تعیین تکلیف نزد رئیس کل دادگستری استان ارسال می شود.

گزینه ۲ پاسخ می باشد.

نکته ۱: سوال از مفهوم ماده ۲۶۵ و ۲۶۸ و متن ماده ۸۵ ق.آ.د.ک. ۹۲ است که مقرر می دارد: «در مواردی که دیه باید از بیت المال پرداخت شود،

پس از اتخاذ تصمیم قانونی راجع به سایر جهات، پرونده به دستور دادستان برای صدور حکم مقتضی به دادگاه ارسال می شود.»

نکته ۲: طبق مواد ۲۶۵ و ۲۶۸ ق.آ.د.ک. ۹۲ کیفرخواست در صورتی صادر می شود که پرونده منتهی به قرار جلب به دادرسی از سوی بازپرس

شده و دادستان با آن موافق باشد. لکن در سوال و ماده ۸۵ تصریح شده است که پرونده منتهی به قرار منع یا موقوفی تعقیب شده است لذا صدور

کیفرخواست در ماده ۸۵ موضوعاً منتفی است.

